

1. Kalkulyasiya nədir:

- avadanlığın xidmət və istehsalın idarə edilməsi xərcləri
- məhsul buraxılışı xərclərinin kompleks iqtisadi hesablamalar sistemidir
- ✓ məhsul, iş və xidmət növləri vahidinin maya dəyərinin və məhsul buraxılışı xərclərinin kompleks iqtisadi hesablamalar sistemidir
- məhsul, iş və xidmət növləri vahidinin maya dəyərindən və məhsul buraxılışı xərclərinin fərqini hesablayan sistemidir
- məhsul, iş və xidmət növləri vahididir

2. Kalkulyasiya maddələri üzrə aşağıdakılardan hansı səhvdir:

- xammal və materiallar
- qeyri-istehsal xərcləri
- ✓ vergilər
- zaylardan itkilər
- qaytarılan tullantılar

3. Norma və normativlər istehsal elementlərinə görə təsnifləşdirilir:

- xammal, material, yanacaq və s. xərclər
- xammal, material, yanacaq ehtiyatlarının ölçüsü
- sadalanan üç variant doğru deyil
- ✓ sadalanan üç variant doğrudur
- avadanlığın xidmət və istehsalın idarə edilməsi xərcləri

4. Parametrik kalkulyasiyada:

- ✓ konkret məmulatlarla yanaşı, həm də texniki iqtisadi parametrlər çıxış edir
- bütün variantlar doğrudur
- konkret məmulat əsas götürülür
- məmulatın texniki – iqtisadi parametrləri çıxış edir
- konkret məhsul, növ çıxış edir

5. Yekun hesabat kalkulyasiya tərtib olunur:

- məhsul istehsalının başlanmasına qədər
- bütün variantlar doğrudur
- məhsulun istehsalına başlanması ilə başa çatması arasında
- ✓ məhsul istehsalı başa çatdıqdan sonra
- məhsul istehsalı zamanı

6. Cari kalkulyasiya tərtib olunur:

- məhsul istehsalı zamanı
- məhsulun istehsalına başlanması ilə başa çatması arasında
- bütün variantlar doğrudur
- məhsul istehsalı başa çatdıqdan sonra
- ✓ məhsul istehsalının başlanmasına qədər

7. Cari kalkulyasiya aiddir:

- təcrübi, plan və statistik kalkulyasiya
- plan, normativ və yekun kalkulyasiya
- analitik, normativ və hesabat kalkulyasiya
- ✓ plan, layihə və normativ kalkulyasiya
- layihə, statistik və analitik kalkulyasiya

8. Tərtibatına və tərtib olunması vaxtına görə kalkulyasiya təsnifləşdirilir:

- analitik – hesabat
- analitik və yekun
- √ cari və yekun
- təcrübi – statistik
- təcrübi - analitik

9. İşlənilməsi üsullarına görə norma və normativlər təsnifləşdirilir:

- analitik – hesabat
- təcrübi
- doğru variant yoxdur
- √ sadalanan üç variant doğrudur
- təcrübi – statistik

10. Tam (kommersiya) maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- √ məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən, ümumzavod xərclərindən və istehsaldan kənar xərclərdən ibarətdir.
- məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflərdən ibarətdir.
- maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəf normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativlərdən ibarətdir.
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərindən ibarətdir.

11. Plan maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflər əsasında müəyyən edilir.
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri əsasında müəyyən edilir
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və sənaye məhsullarına topdansatış qiymətləri əsasında müəyyən edilir
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyəri, ümumzavod xərcləri və istehsaldan kənar xərclər əsasında müəyyən edilir.
- √ maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəf normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativləri əsasında müəyyən edilir.

12. İstehsal maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- müəyyən dövr ərzində məhsulun istehsalına və realizəsi üzrə faktiki məsrəflərin cəmindən ibarətdir.
- müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir və maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərinin cəmindən ibarətdir
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərinin, ümumzavod xərclərinin və istehsaldan kənar xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- məhsulun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərinin cəmindən ibarətdir.
- √ məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin cəmindən ibarətdir.

13. Sex maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- √ sexin müəyyən məhsulunun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərini və sexin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan sex xərclərini cəmləşdirir.
- sexin müəyyən növ məhsulun fərdi maya dəyərinin məcmusu kimi müəyyən olunur və əsas ölçü kimi, hər bir müəssisənin əmtəlik məhsulunun həcmi qəbul edilir. Orta sahə maya dəyəri sənaye məhsullarına topdansatış qiymətlərini cəmləşdirir.
- sexin müəyyən məhsulunun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərinin, ümumzavod xərclərini və istehsaldan kənar xərcləri cəmləşdirir.
- sexin müəyyən məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərini cəmləşdirir.
- sexin maddi-enerji, tədarük-nəqliyyat xərclərinin mütərəqqi məsrəf normaları, iş vaxtından, maşın və avadanlıqdan istifadə edilməsinin texniki norma və normativlərini cəmləşdirir

14. Texnoloji maya dəyəri: (fikri tamamlayın)

- √ texnoloji proseslərin (əməliyyatların) yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar sex məsrəflərinin məbləğini özündə əhatə edir və müxtəlif texnoloji proseslərin içərisində ən səmərəlisini seçmək üçün tətbiq edilir.
- sexin müəyyən məhsulunun istehsalı ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri, yəni əsas və köməkçi materiallar, yanacaq, enerji məsrəflərini, istehsal fəhlələrinin əmək haqqını, avadanlığın saxlanması və istismarı xərclərini və sexin idarə edilməsi ilə əlaqədar olan sex xərclərini özündə cəmləşdirmək üçün tətbiq edilir
- istehsalın təşkili, avtomatlaşdırma və mexanikləşdirmə, ixtisaslaşdırma və təmər-küzləşdirilməsi dərəcəsini xarakterizə etmək üçün tətbiq edilir
- məhsulun istehsalı və realizə ilə əlaqədar olan bütün məsrəfləri əhatə edir və ona görə də müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticəsini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən, ümumzavod xərclərindən və istehsaldan kənar xərclərin hesablanması üçün tətbiq edilir.
- məhsul növünün istehsalı üçün müəssisənin ümumi məsrəflərini səciyyələndirir. O, sex maya dəyərindən və ümumzavod xərclərinin hesablanması üçün tətbiq edilir.

15. Ümumzavod xərcləri nə aiddir?

- istehsal avadanlığının amortizasiyası (onların müstəqil xərc maddəsinə ayrılmadığı sahələrdə),
- istehsal və tədavi prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacağın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyəri
- √ zavod idarəsinin saxlanması ilə əlaqədar olan bütün xərclər və müəssisənin ümumistehsal ehtiyacları üçün çəkilən xərclər
- zavod avadanlığının, ona xidmət göstərilməsi ilə və onun cari təmiri ilə əlaqədar olan xərclər, yəni avadanlığın saxlanması və işlədilməsi üçün sərf olunmuş materialların, yanacaq və enerjinin dəyəri,
- zavodun sex binalarının, tikililərinin və inventarının saxlanması, cari təmiri və amortizasiyası xərcləri,

16. Sex xərcləri maddəsinə nə aiddir?

- sex, sex heyətinin saxlanması xərcləri,
- √ sadalananların hamısı
- əmək mühafizəsi xərcləri və sex xarakterli başqa xərclər daxil edilir.
- səmərələşdirmə və ixtiraçılıq xərcləri,
- sex binalarının, tikililərinin və inventarının saxlanması, cari təmiri və amortizasiyası xərcləri,

17. Avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri maddəsinə nə aiddir?

- avadanlığın, ona xidmət göstərilməsi ilə və onun cari təmiri ilə əlaqədar olan xərclər, yəni avadanlığın saxlanması və işlədilməsi üçün sərf olunmuş materialların, yanacaq və enerjinin dəyəri,
- √ sadalananların hamısı
- istehsal avadanlığının amortizasiyası (onların müstəqil xərc maddəsinə ayrılmadığı sahələrdə),
- avadanlığın cari təmir xərcləri, az qiymətli və tez xarab olan alətlərin köhnəlməsi dəyəri və sair xərclər.
- avadanlığa xidmət edən fəhlələrin əmək haqqı,

18. Hazırda sənayedə məsrəflərin iqtisadi ünsürlərinə əsasən aşağıdakı qruplaşdırma qəbul edilmişdir:

- kənardan alınan enerji;
- √ sadalananların hamısı
- xammal və əsas materiallar;
- köməkçi materiallar;
- kənardan alınan yanacaq;

19. $(D - (m+v))$ ifadəsi ilə hesablanır

- Dəyər
- Maya dəyəri
- √ Sabit kapital
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət

20. $(D - (c+v))$ ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- Sabit kapital
- dəyişən kapital

- Dəyər
- √ İzafi mənfəət
- Maya dəyəri

21. $d-(c+m)$ ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- Dəyər
- İzafi mənfəət
- √ Dəyişən kapital
- Sabit kapital
- Maya dəyəri

22. $(Md+m)$ ifadəsi ilə xarakterizə olunur:

- √ Dəyər
- Maya dəyəri
- İzafi mənfəət
- Dəyişən kapital
- Sabit kapital

23. Aşağıdakılardan hansı doğrudur:

- Sabit kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- heç vaxt
- dəyişən kapital çoxsaylıdır
- sabit kapital dəyişməzdir
- √ Dəyişən kapital - məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır

24. Aşağıdakılardan hansı doğrudur:

- Sabit kapital – Müəssisədə yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur
- √ doğru variant yoxdur
- Dəyişən kapital -müəssisədə yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur
- Sabit kapital – 5 il ərzində aşınır
- Sabit kapital - Müəssisələrdə yalnız material məsrəfləri şəklində istifadə olunur

25. Fəaliyyət sahələri üzrə tədaviyə bütünlük xərclər aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- kütləvi iaşə və pərakəndə satış məsrəfləri
- doğru cavab yoxdur
- pərakəndə ticarət və topdansatış məsrəfləri
- topdansatış ticarət və kütləvi iaşə məsrəflər
- √ pərakəndə ticarət, topdansatış ticarət və kütləvi iaşə məsrəfləri

26. Mərhələ metodunun xüsusi bir növüdür:

- Sifariş
- Məmulat
- √ Proses
- Ardıcılıq
- Təklif

27. Bu metoddan əsasən maşınqayırma və yeyinti sənaye sahələrində istifadə olunur:

- Sifariş
- Məmulat
- Proses
- √ Normativ
- Mərhələ

28. Xammalın hazır məhsula çevrilməsi ilə fərqlənən sahələrdə hansı metod tətbiq olunur:

- Proses
- Məmulat
- Sifariş
- ✓ Mərhələ
- Normativ

29. Xərclərin metodu ayrı-ayrı sifarişləridir. Bu hansı metoda aid olan istehsal sahələrində ola bilər:

- Məmulat
- Mərhələ
- Normativ
- ✓ Sifariş
- Proses

30. Birbaşa məsrəflər:

- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- ✓ fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

31. Xalis məsrəflər:

- ✓ malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

32. əlavə məsrəflər:

- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- ticarət və kommertiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- ✓ tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

33. Mal dövriyyəsinə nisbətən tədavül xərcləri bölünür:

- ✓ şərti-sabit və şərti-dəyişən xərclər
- bütün cavablar doğrudur
- əlavə və xalis xərclər
- istehsal və istehlak xərcləri
- birbaşa və sabit xərclər

34. Xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığı öyrənən metod necə adlandırılır?

- ABL kəstinq.
- ABC kəstinq.
- ✓ ABA kəstinq.
- ABF kəstinq.
- ABN kəstinq.

35. Xərclərinin obyektinə dəyişən xərclərin bölüşdürülməsi necə adlanır?

- marjinal gəlir və ya həd qazancı;
- xərclər

- məsarif;
- √ maya dəyərlərin marjinal kalkulyasiyası;
- maya dəyərin kalkulyasiyası;

36. Qazanc və dəyişən xərclər arasında fərq necə adlanır ?

- marjinal gəlir və ya həd qazancı;
- xərclər
- məsarif;
- əsas fondların amortizasiyası;
- √ maya dəyərin kalkulyasiyası;

37. Müəssisənin işində işlədilən bütün resursların dəyəri necə adlanır?

- maya dəyəri;
- məxaric;
- məsarif;
- mühasibat xərcləri.
- √ məsrəflər;

38. Hədəf Tarqet-kostinq istemi XX əsrin altmışıncı illərində harada meydana çıxmışdır?

- ABŞ-da;
- Almaniyada;
- √ Yaponiyada.
- İngiltərədə
- Fransada;

39. Son hədd xərclərini ifadə edən düsturu tapın:

- √ $MC = \Delta TC / \Delta Q$
- $TC = FC + Q$
- $TC = (FC + VC) - Q$
- $MC = TC / Q$
- $MC = \Delta TC * \Delta Q$

40. Ümumi orta istehsal xərcləri ifadə edən düsturu tapın:

- $ATC = FC - VC$
- $ATC = FC * Q$
- $TC = FC + Q$
- $TC = (FC + VC) - Q$
- √ $ATC = TC / Q$

41. Sabit xərclərə aiddir:

- √ rentə tədiyyələri
- yanacaq, enerji sərfi xərcləri
- nəqliyyat xərcləri
- bütün cavablar doğrudur
- xammala çəkilən xəclər

42. Ümumi xərcləri ifadə edən düsturu seçin:

- $TC = FC - VC$
- $TC = FC * VC$
- √ $TC = FC + VC$
- $TC = (FC + VC) - AVC$
- $TC = FC / VC$

43. Kənar xərcləri ifadə etmir:
- √ firmadaxili ehtiyatlardan istifadə xərcləri
 - yanacaq və enerji xərcləri
 - işçilərin əmək haqqı xərcləri
 - nəqliyyat xərcləri
 - xammala çəkilən xərclər
44. İqtisadi ədəbiyyatda istehsal xərclərini ifadə edir:
- kənar və daxili xərclər
 - sabit, dəyişən və ümumi xərclər
 - orta və son hədd xərcləri
 - √ sadalanan bütün cavablar doğrudur
 - alternativ xərclər
45. Ehtiyatların maliyyə hesabatında əks etdirilməsi üçün metoddan istifadə edilir
- √ İntentar metoddan
 - Seçmə metoddan
 - qruplaşdırma metodundan
 - Doğru cavab yoxdur
 - Daxili metoddan
46. Müəssisə və təşkilatlara qəbul edilmiş qərarlarla onların reallaşdırılması arasında uyğunluğun təmin edilməsi üçün
- √ Daxili nəzarətdən istifadə olunur
 - Birbaşa nəzarətdən istifadə olunur
 - Dolaylı nəzarətdən istifadə olunur
 - Daxili və dolaylı nəzarətdən istifadə olunur
 - Xarici nəzarətdən istifadə olunur
47. Təsbit edilən xərclərə:
- √ Formal və qeyri-formal nəzarət sistemini mövcuddur
 - Qeyri- formal nəzarət sistemi mövcuddur
 - Birbaşa nəzarət sistemi mövcuddur
 - Dolaylı nəzarət sistemi mövcuddur
 - Formal nəzarət sistemi mövcuddur
48. Təsbit edilən xərclərin miqdarı :
- √ Sabitdir
 - həm sabit, həm də dəyişəndir
 - Bu haqda fikir söyləmək olmaz
 - doğru cavab yoxdur
 - dəyişəndir
49. Təsbit edilən xərclərə nəzarət:
- √ Əsaslı xərclər smetası vasitəsilə aparılır
 - Çəvik smetanı köməkliyi ilə aparılır
 - Standartların köməyi ilə aparılır
 - Normalaşdırma əsasında aparılır
 - Statik büdcə ilə razılaşma vasitəsilə aparılır
50. Tənzimlənən xərclər zamanı büdcə məbləği:
- √ Əvvəlki dövrün təcrübəsinə və onun yerinə yetirilməsi nəticələrinə uyğun olaraq müəyyən edilir
 - Çəvik smeta və standartların köməkliyi ilə müəyyən edilir

- Normalaşdırma əsasında müəyyən edilir
- Doğru cavab yoxdur
- Müəssisə rəhbərləri tərəfindən müəyyən edilir

51. İstehsal xərclərini - məhsulların hazırlanması ilə əlaqədar sərf olunan bütün canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfləri əmələ gətirir fikri hansı iqtisadçının yanaşmasıdır?
- A.Marşall
 - J.Sey
 - A.Smit
 - D.Rikardo
 - √ K.Marks
52. İstehsal xərcləri – istehsal qiymətilə eyni amildir fikri hansı iqtisadçıların yanaşmasıdır?
- A.Marşall və K.Marks
 - D.Rikardo və K.Marks
 - √ A.Smit və D.Rikardo
 - J.Sey və K.Marks
 - A.Marşall və A.Smit
53. Bu xərclər qısamüddətlidir, buraxılış həcmindən asılıdır, normalaşdırma əsasında müəyyən edilir:
- daxili xərclər
 - Xarici xərclər
 - √ Texnoloji xərclər
 - Tənzimlənən xərclər
 - Təsbit edilən xərclər
54. Xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığı öyrənən metod necə adlandırılır?
- Taret (hədəf) kostinq;
 - √ ABC kostinq.
 - Just in time (düz vaxtında) sistem;
 - Kaizen-kostinq;
 - Qabaqcıl kalkulyasiya metodları dan biri Funksional-dəyər təhlili;
55. Xərclərin daxil edilməsinin bitkinliyindən asılı olaraq maya dəyəri necə adlanır?
- √ tam (istehsal + reallaşdırmada xərcləri) maya dəyəri;
 - reallaşdırılan məhsulunun maya dəyəri;
 - qaimə xərcləri.
 - bütün istehsal həcmiminin maya dəyəri.
 - məhsul vahidinin maya dəyəri
56. Xərclərin daxil edilməsinin bitkinliyindən asılı olaraq maya dəyəri necə adlanır?
- əmtəə məhsulunun maya dəyəri
 - √ sex, ümumzavod istehsal maya dəyəri
 - faktiki maya dəyəri
 - plan maya dəyəri;
 - ümumi məhsulun maya dəyəri
57. Məhsulun istehsalı və reallaşdırmasına pul resurslarının cari xərclərinin dəyər qiyməti necə adlanır?
- xərclər və ya xərclər;
 - reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri.
 - istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri
 - √ maya dəyərinin kalkulyasiyası;
 - maya dəyəri;

58. Məhsulun istehsalı və reallaşdırmasına təbii resursların cari xərclərinin dəyər qiyməti necə adlanır?

- xərclər və ya xərclər;
- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri.
- istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri
- √ maya dəyərinin kalkulyasiyası;
- maya dəyəri;

59. Təşkilat tərəfindən hesabat dövründə xərclərin qruplaşdırma qaydası necə adlanır?

- istehsal ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri
- reallaşdırma ilə bilavasitə bağlı qaimə xərcləri;
- xərclər və ya məsarif;
- əsas fondların amortizasiyası;
- √ maya dəyərinin kalkulyasiyası;

60. Bu xərclərə nəzarət əsaslı xərclər smetası vasitəsilə aparılır:

- Daxili
- Xarici
- Texnoloji
- Tənzimlənən
- √ Təsbit edilən

61. Bu xərclər uzunmüddətlidir və mülkiyyətlə bağlıdır

- Təsbit edilən
- Daxili
- Texnoloji
- Xarici
- √ Tənzimlənən

62. Bu xərclər üzərində nəzarət stabil büdcə ilə razılaşma əsasında aparılır:

- Texnoloji
- Xarici
- Daxili
- Təsbit edilən
- √ Tənzimlənən

63. Reklam xərcləri, təlim xərcləri və məsləhət xidmətləri xərcləri hansı xərclərə aiddir.

- Texnoloji
- √ tənzimlənən
- xarici
- Daxili
- Təsbit edilən

64. Bu xərclər uzunmüddətlidir və konkret dövrdə müəyyən edilmiş məbləğ həddindəki xərclərdir

- Texnoloji
- xarici
- daxili
- Təsbit edilən
- √ Tənzimlənən

65. Bu xərclər üzərində nəzarət çəvik smeta və standartların köməyi ilə aparılır

- √ Texnoloji

- xarici
- daxili
- Təsbit edilən
- Tənzimlənən

66. Bu nəzarət vasitəsilə idarəetmə və planlaşdırmanın təşkilinə nəzarət edilir:

- Büdcə nəzarəti
- Dolaylı nəzarət
- ✓ Mühasibat nəzarəti
- investisiya nəzarəti
- Birbaşa nəzarət

67. Bu nəzarət təsərrüfat fəaliyyəti üzrə aparılır?

- ✓ Mühasibat nəzarəti
- doğru cavab yoxdur
- Büdcə nəzarəti
- maliyyə nəzarəti
- investisiya nəzarəti

68. Bu nəzarət investisiya səhvlərindən və digər qanunpozmalardan kənarlaşmaya nəzarət edir:

- ✓ Mühasibat nəzarət
- Dolaylı nəzarət
- büdcə nəzarəti
- maliyyə nəzarəti
- İnvestisiya nəzarəti

69. Mühasibat nəzarəti və idarəetmə nəzarətinə aiddir:

- Dolaylı nəzarət
- doğru cavab yoxdur
- ✓ daxili nəzarətə
- Xarici nəzarətə
- Birbaşa nəzarət

70. İdarəetmə uçuotu, məhsulun keyfiyyətinin idarə edilməsi informasiya sistemləri aiddir:

- Qeyri-formal nəzarət
- Birbaşa nəzarətə
- doğru cavab yoxdur
- Dolaylı nəzarət
- ✓ Formal nəzarət

71. Nəzarət normativləri, ciddi müəyyən edilmiş qaydalar, mükafat sistemləri aiddir:

- Dolaylı nəzarət sistemində
- Birbaşa nəzarət sistemində
- ✓ Formal nəzarət sistemində
- Qeyri-formal nəzarət sistemində
- Formal və qeyri – formal nəzarət sistemlərinə

72. Bu xərclərin formal və qeyri-formal nəzarət sistemləri mövcuddur:

- Texnoloji
- xarici
- Daxili
- ✓ Təsbit edilən
- Tənzimlənən

73. Bu xərclərin miqdarı sabitdir:

- Texnoloji
- Xarici
- Daxili
- √ Təsbit dilən
- Tənzimlənən

74. Kajzen kostinq bu nədir?

- xərclər və müxtəlif istehsal prosesləri aralarında asılılığın öyrənilməsi;
- √ məhsulun istehsalı mərhələsində xərclərin tədrici azalması prosesidir
- paritetdə faydalı funksiyaların istehlakçılar üçün əhəmiyyətliyi və onların reallaşdırmaları üçün xərclər arasında optimal nisbətə həmin faydalı funksiyaların inkişafı;
- smeta maya dəyərini məqsədli maya dəyərinə bərabər olan məhsulun (xidmət) işlənilib hazırlanması;
- qabaqcıl kalkulyasiya metodları dan biri funksional-dəyər təhlili

75. Məhsulun maya dəyərini formalaşmasının ümumi prinsip deyil:

- Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
- faktiki xərclərin tam uçotu
- √ Xərclər və gəlirlər arasında proporsionallığın gözlənilməsi
- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
- Məhsul istehsalı xərclərinin müəyyən vaxt müddəti ilə birbaşa əlaqəsi

76. Məhsulun maya dəyərini formalaşmasının ümumi prinsip deyil:

- Faktiki xərclərin tam uçotu
- √ Xərclərin minimum gəlirlərin isə maksimum səviyyəyə çatdırılması
- Təkrar istehsal prosesində xərclərin ödənilməsi
- Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti sferası üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
- Xərclərin istehsal və tədavül xərcləri ilə bilavasitə əlaqəsi

77. Maya dəyərini formalaşmasının ümumi prinsip ola bilər:

- Zərərsizlik nöqtəsinin müəyyən edilməsi
- √ Məhsul istehsal xərclərinin müəyyən vaxt müddəti ilə birbaşa əlaqəsi
- Xərclərin rentabelliliyi minimuma endirilməsi
- Xərclər və gəlirlər arasında nisbətlərin gözlənilməsi
- Təkrar istehsal prosesində gəlirlərin artırılması

78. Məhsulun dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən ictimai – zəruri xərclər:

- İstehlak və istehsal xərcləridir
- istehlak xərcləridir
- Tədavül xərcləridir
- istehsal və tədavül xərcləridir
- √ İstehsal xərcləridir

79. Aşağıdakı prinsiplərdən hansı maya dəyərini formalaşmasının əsasını təşkil edir?

- Dəyər və maya dəyəri arasında keyfiyyət fərqinin maksimumu azaldılması.
- İstehsal xərcləri və maya dəyəri arasında qarşılıqlı asılılığın müəyyən edilməsi
- Faktiki xərclərin heç olmasa ildə bir dəfə uçotunun aparılması
- Xərclərin azaldılması və gəlirlərin artırılması prinsiplərinə riayət olunması
- √ Təkrar istehsal xərclərinin ödənilməsi

80. Maya dəyərini formalaşması prinsipi hansıdır:

- Tədavül prosesində xərclərin optimallıq meyarının hesablanması
- Müəssisə xərclərinin maya dəyərində rolunun düzgün qiymətləndirilməsi
- Xərclər və gəlirlər arasında nisbətlərin gözlənilməsi
- ✓ Xərclərin istehsal və tədavül prosesləri ilə bilavasitə əlaqəsi
- Birbaşa və dolaylı vergilərin uçotunun düzgün aparılması

81. Maya dəyərini formalaşmasının əsasını hansı prinsip təşkil edir.

- Qeyri – istehsal xərclərinin tam uçotu
- İstehsal xərclərinin vaxt asılılığı olmamalı
- dəyərin düzgün qiymətləndirilməsi
- ✓ Müəssisənin xərclərinin təsərrüfat fəaliyyəti üzrə ciddi məhdudlaşdırılması
- Xərclərin istehsal prosesi ilə bilavasitə əlaqəsi

82. İstehsal xərcləri kimi anlayışla bilər?

- ✓ Məhsulun dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən ictimai - zəruri xərclər
- Bütün variantlar doğrudur.
- Məhsulun maya dəyərini təşkil edən və onun hazırlanmasına sərf edilən xərclər
- Məhsulun istehlakçıya çatdırılma mərhələsinə kimi olan bütün xərclər
- Məhsulun reallaşdırılması üçün lazım olan real xərclər

83. Maya dəyərini formalaşmasının ümumi prinsip ola bilər:

- ✓ Faktiki xərclərin tam uçotu
- Məhsul istehsalının reallaşdırılmasının düzgün proqnozlaşdırılması
- İstehsal xərcləri və maya dəyəri arasında nisbətlərin müəyyən edilməsi
- Dəyər və maya dəyəri arasında keyfiyyət fərqinin minimuma endirilməsi
- İstehsal və tədavül xərclərinin doğru nisbətlərinin müəyyən edilməsi

84. Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- ✓ istifadə edilən əmək ehtiyatlarının dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

85. Kapital xərcləri nə daxildir ?

- ✓ müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- istifadə edilən əsas vəsaitdəkin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

86. Kapital xərcləri nə daxildir ?

- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- ✓ istifadə edilən enerjinin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;

87. Xərclərin maddələri təşkilat tərəfindən nəyə uyğun müstəqil qurulur?

- ✓ sahə xüsusiyyətlərinə.

- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclərə
- kapital qoyuluşu xarakterli xərclərə;
- istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclərə
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərclərə;

88. Xərclərin maddələri təşkilat tərəfindən nəyə uyğun müstəqil qurulur?

- ✓ sahə xüsusiyyətlərinə;
- xərc məbləği müəyyən edilə bilər;
- xərclər müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edilir
- xərc qanunverici və normativ aktların tələblərinə, işgüzar dövriyyəyə müvafiq olaraq hesablanılır;
- xərc konkret müqaviləyə müvafiq olaraq hesablanılır

89. Xərclərin xarakterindən, reallaşdırma şərtlərindən və təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır?

- material xərcləri.
- əmək haqqı xərclər;
- birbaşa xərclər
- dolaylı xərclər;
- ✓ fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;

90. Xərclər nəyin tətbiqi zamanı yarımfabrikatlı üsulla istifadə ilə nəzərə alın bilər ?

- çuxur metodu;
- düz vaxtında sistem (Just in time);
- Kayzen Kostinq.
- sifariş metodu;
- ✓ yenidən bölünmə və ya prosesli metod;

91. Yenidən bölünmə üzrə maya dəyərinin formalaşması metodu necə adlanır ?

- ✓ yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
- düz vaxtında sistem (Just in time);
- sifariş metodu;
- çuxur metodu;
- kayzen kostinq.

92. Xərclərin reallaşdırma şərtlərindən asılı olan xərci necə adlanır ?

- birbaşa xərclər
- dolaylı xərclər;
- əmək haqqı xərclər;
- Material xərcləri.
- ✓ qeyri-reallaşma xərcləri;

93. Xərclərin xarakterindən asılı olan xərci necə adlanır?

- material xərcləri.
- əmək haqqı xərclər;
- dolaylı xərclər;
- birbaşa xərclər
- ✓ fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;

94. Xərclərin xarakterindən, reallaşdırma şərtlərindən və təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır ?

- birbaşa xərclər
- əmək haqqı xərclər;
- Material xərcləri.
- ✓ qeyri-reallaşma xərcləri;

- dolayı xərclər;

95. Məhsul vahidinin maya dəyərinin hesabat dövründə çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu dövrdə buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edildiyi metod necə adlanır ?

- düz vaxtında sistemi (Just in time);
 - sifariş metodu;
 - bölünmə və ya prosesli metod;
 - kayzen kostinq.
- ✓ çuxur metodu;

96. Məhsul vahidinin maya dəyərinin sifarişin istehsalına çəkilən xərclərin bütün məbləğinin bu sifariş çərçivəsində buraxılan məhsulun miqdarına bölünməsi ilə müəyyən edildiyi metod necə adlanır ?

- yenidən bölünmə və ya prosesli metod;
 - kayzen kostinq.
 - düz vaxtında sistem (Just in time);
- ✓ sifariş metodu;
- çuxur metodu;

97. Təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən asılı olan xərci necə adlanır?

- birbaşa xərclər
 - dolayı xərclər;
 - əmək haqqı xərclər;
 - material xərcləri.
- ✓ fəaliyyətin adi növləri üzrə xərclər;

98. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Tənzimlənməyən
 - Əsas və birdəfəlik
 - Cari və faktiki
 - Son hədd və transaksion
- ✓ Qaytarılmayan

99. Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan
 - Artan
 - Alternativ
 - Transaksion
- ✓ Tənzimlənen

100. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Cari və birdəfəlik
 - Artan
- ✓ Alternativ
- Transaksion
 - Cari

101. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- Son hədd və transaksion
 - Qaytarılmayan xərclər
- ✓ Bir elementli və kompleks
- Alternativ xərclər
 - Son hədd və proqnozlaşdırılan

102. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- √ Son hədd və artan
- Alternativ və transaksion
- Cari və birdəfəlik
- Cari və faktiki
- Son hədd və transaksion

103. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırılması nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Birbaşa və dolay
- Əsas və üstəlik
- Bir elementli və kompleks
- artan və proqnozlaşdırılan
- √ Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan

104. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi – nəzərindən xərclər bölünür:

- Əsas və birdəfəlik xərclərə
- Son hədd və artan xərclərə
- Cari və faktiki xərclərə
- planlaşdırılan və planlaşdırılmayan xərclərə
- √ İstehsal və qeyri-istehsal xərclərə

105. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi-nəzərindən xərclər bölünür:

- Alternativ xərclərə
- Son hədd və transaksion xərclərə
- √ Əsas və üstəlik xərclərə
- İstehsal və təsadüf xərclərinə
- Qaytarılmayan xərclərə

106. Daimi və dəyişən xərclərin məcmusu bərabərdir:

- Doğru cavab yoxdur
- Maya dəyərinə
- Sex maya dəyərinə
- √ Ümumi istehsal xərclərinə
- Məhsulun dəyərinə

107. Sabir xərclər bölünür:

- alternativ xərclərə
- Əsas xərclərə
- √ üstəlik xərclərə
- Cari xərclərə
- Birdəfəlik xərclərə

108. Xərclər birbaşa və dolay xərclərə bölünür:

- Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq
- √ Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- İdarəetmə qərarlarının qəbuluna görə
- İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə
- Xərclərin məqsəduyğunluğu nöqtəyi-nəzərindən

109. Xərclər sabit və dəyişən xərclərə bölünür:

- İdarəetmə qərarlarının qəbuluna görə
- Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq

- √ İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- Xərclərin məqsədə uyğunluğu nöqtəyi – nəzərindən

110. Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə xərclər bölünür:

- √ Birbaşa və dolayı
- Cari və birdəfəlik
- sabit və dəyişən
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar
- Əsas və üstəlik

111. İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə xərclər bölünür:

- Cari və birdəfəlik
- Birbaşa və dolayı
- √ sabit və dəyişən
- Əsas və üstəlik
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar

112. Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqəsindən asılı olaraq xərclər bölünür:

- Tənzimlənən və tənzimlənməyən
- Məhsuldar və qeyri – məhsuldar
- Birbaşa və dolayı
- Cari və birdəfəlik
- √ Əsas və üstəlik

113. Xərclər məhsuldar və qeyri- məhsuldar xərclərə bölünür:

- √ Məqsədə uyğunluq nöqtəyi nəzərindən
- İstehsalın reallaşdırılmasına görə
- İstehsalın həcmi ilə əlaqəsinə görə
- idarəetmə qərarlarına görə
- Maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə

114. Qeyri- məhsuldar xərclər:

- İstehsalın reallaşdırılmasında yeni texnologiyaya keçid zamanı yaranmış çatıqlıqlar formasında meydana çıxan xərclərdir
- Məhsulun istehsalının reallaşdırılması zamanı texnologiyadan çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir
- √ İstehsalın və əməyin təşkilində, idarəetmədə və texnologiyadan çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir
- Məhsulun reallaşdırılmasında səriştəsizlik nəticəsində yaranan xərclərdir
- Məhsulun hazırlanması prosesində idarəetmədə çatışmazlıqlar zamanı yaranan xərclərdir

115. Xərclər onların məqsədə uyğunluğu nöqtəyi – nəzərindən bölünür;

- Cari və faktiki
- Əsas və üstəlik
- Son hədd və transaksion
- Sabit və dəyişən
- √ məhsuldar və qeyri-məhsuldar

116. Xərclər əsas və üstəlik xərclərə bölünür:

- İstehsal həcmi ilə əlaqəsinin xarakterinə görə
- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi üsullarına görə
- idarəetmə qərarlarının qəbul olunmasına görə
- √ Məhsulun hazırlanması prosesi ilə əlaqədar olaraq
- Xərclərin məqsədə uyğunluğu nöqtəyi- nəzərindən

117. Təşkilat tərəfindən yerinə yetirilən sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı xərclər nədir?
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
 - istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
 - qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
 - ✓ müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsi
 - bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
118. Kapital xərcləri nə daxildir ?
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
 - müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
 - ✓ xidmətlərin göstərilməsi üçün zəruri olan, onların göstərilməsində istifadə edilən digər xərclərin dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
 - qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
 - kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
119. Kapital xərcləri nə daxildir ?
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
 - ✓ istifadə edilən yanacaqın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
 - qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
 - kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
 - bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
120. Təşkilatın mülkiyyət xüsusişməsi ehtimalı nədir ?
- ✓ təşkilatın öhdəçilikləri bu təşkilatın və başqa hüquqi şəxslərin sahiblərinin öhdəçiliklərindən ayrıca mövcuddur;
 - faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
 - qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
 - müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər
 - bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
121. Təşkilatın mülkiyyət xüsusişməsi ehtimalı nədir ?
- ✓ təşkilatın mülkiyyəti bu təşkilatın və başqa hüquqi şəxslərin sahiblərinin öhdəçiliklərindən ayrıca mövcuddur;
 - müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər
 - qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
 - faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
 - bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
122. İqtisadi fəaliyyət faktlarının vaxt müəyyənliliyi ehtimalı nədir ?
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
 - ✓ faktlarla bağlı olan pul vəsaitlərin daxil olmasının və ya ödənilməsinin faktiki vaxtından asılı olmayaraq onların baş verdikləri hesabat dövrünə aid olan faktlar
 - müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər
 - qeyri-məhsuldar xərclər kateqoriyasına aid olan xərclər (reallaşdırılmamış xərclər);
 - məhsuldar fəaliyyətə birbaşa münasibətdə olmayan xərclər
123. Kapital xərcləri nə daxildir ?
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər
 - ✓ istifadə edilən materialların dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
 - kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;

- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.

124. Kapital xərcləri nə daxildir ?

- √ istifadə edilən xammalın dəyər qiymətləndirilməsini istifadə edən xərclər
- kapital qoyuluşlu xarakterli xərcləri;
- bir qayda olaraq, bir iqtisadi dövrdə sərf edilən istehsal xərcləri;
- müəyyən hesabat dövrünə aid olan və xidmətin göstərilməsi prosesilə bağlı olan, təşkilatın xərclərinin cəmləməsindən istifadə edən xərclər.
- qeyri-dövriyyə aktivlərinə xərclər

125. Məhsulun maya dəyəri nəyi ifadə edir?

- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfinin məcmusunu ifadə edir
- √ müəssisədə məhsulun istehsalı və realizə edilməsi ilə əlaqədar olan bütün xərcləri pul formasında ifadə edir.
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərcləri ifadə edir
- xammal və əsas materialların dəyərini ifadə edir
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyəri ifadə edir

126. İstehsal xərcləri nədir?

- √ məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəfinin məcmusudur.
- material ehtiyatlarından istifadə olunması səviyyəsi və əmək məhsuldarlığının əldə edilmiş nəticəsinin məcmusudur
- istehsalın iqtisadi səmərəliliyini xarakterizə edən ümumiləşdirilmiş göstəricilərinin məcmusudur
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclərin məcmusudur
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyərin məcmusudur.

127. Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Enerji tutumlu sahələrə üstünlük verilməsi
- Məhsul vahidinin brutto balansı ilə reallaşdırılması
- Müəssisədə məhsul istehsalı üçün optimal qərarların qəbul edilməsi
- √ Müəssisənin fəaliyyətinin səmərəliliyinin müəyyən edilməsi
- Məhsul vahidinin netto balansı ilə hesablanması

128. Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Əmək resurslarına qənaətin təmin olunması
- √ Məhsulun rentabelliği və onun səviyyəsinə təsir göstərən amillərin müəyyən edilməsi
- Məhsul vahidinin netto balansı ilə reallaşdırılması
- Məhsul vahidinin brutto balansı ilə hesablanması
- Gəlir normalarına nəzarət

129. Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- “Ölü” nöqtənin müəyyən edilməsi
- Məhsul vahidinin istehsalının reallaşdırılması
- √ Maya dəyəri, xərc normaları və normativləri üzrə tapşırıqların yerinə yetirilməsinə nəzarət
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması
- Gəlir normalarına nəzarət

130. Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Məhsul vahidinin reallaşdırılması
- Məhsul vahidinin normallaşdırılması
- Gəlir normalarına nəzarət
- √ Məhsul vahidinin maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi

131. Məhsulun maya dəyərinin Kalkulyasiyanın məqsədi:

- ✓ Onun təyinatı ilə bağlıdır
- Onun optimallaşdırılması ilə bağlıdır
- Onun kəmiyyəti ilə bağlıdır
- Onun keyfiyyəti ilə bağlıdır
- Onun quruluşu ilə bağlıdır

132. Kalkulyasiyanı əhəmiyyətli edən nədir?

- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması və istehsalın artırılması amilləri
- Əmək resurslarından maksimum istifadə olunması amilləri
- Xərclərə nəzarətin təmin olunması amilləri
- Maya dəyərinin aşağı salınması amilləri
- ✓ Maya dəyəri və onu şərtləndirən amillər

133. Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin iqtisadi hesablanmasını kompleks sistemidir:

- ✓ Kalkulyasiya
- Kalkulyasiya tənböləri
- Kalkulyasiya nomenklaturası
- Kalkulyasiya norması
- Kalkulyasiya vahidi

134. Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Xərclərin reallaşdırılmasında resurslardan minimum istifadə olunması
- Əmək resurslarından maksimum istifadə olunması
- Məhsul istehsalının bütün mərhələlərində məhsul vahidinə düşən xərclərin kəmiyyəti üzrə informasiyanı əldə edilməməsi
- Məhsul vahidinin iqtisadi hesablanması zamanı verilənlərin optimallaşdırılması
- ✓ Xərclərə nəzarətin təmin edilməsi

135. Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Məhsul vahidinin iqtisadi hesablanması zamanı verilənlərin optimallaşdırılması
- ✓ Məhsul istehsalının bütün mərhələlərində məhsul vahidinə düşən xərclərin kəmiyyəti üzrə informasiyanı əldə edilməsi
- Əmək resurslarından maksimum dərəcədə istifadə olunmasına
- Maya dəyərinin aşağı salınması üçün işçi qüvvəsinin artırılması
- Məhsul və xidmətlərə çəkilən xərclərin azaldılması

136. Kalkulyasiya:

- Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin elektron hesablama maşınları vasitəsilə iqtisadi hesablanmasıdır
- ✓ Məhsul, iş, xidmət növü vahidinin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin iqtisadi hesablanmasına kompleks sistemidir
- Məhsul vahidinin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin hesablanmasıdır.
- Məhsul və xidmətlərə çəkilən xərclərin hesablanmasında
- Məhsul, iş, xidmət növünün ən optimal variantının seçilməsidir

137. Kalkulyasiyanın məqsədidir:

- Məhsulun kəmiyyətinin artırılması
- Enerji tutumlu sahələrə diqqət yetirmək
- ✓ Maya dəyərinin aşağı salınması üçün maddi və əmək resurslarına qənaətin təmin edilməsi
- Xərclərə nəzarətin təmin edilməsi
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması

138. İctimai istehsal xərclərinə nə daxildir?

- istehsal və tədavül prosesində istifadə olunan təbii ehtiyatların, xammalın, materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatlarının dəyəri daxildir
- √ istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyəri və bütün yeni yaradılmış dəyər daxildir
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsinə çəkilən xərclər daxildir
- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflər daxildir
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyər və bütün yeni yaradılmış dəyər daxildir.

139. ümumzavod və sex xərclərinin ixtisar edilməsi nəyin nəticəsində əldə edilir?

- √ idarəetmə aparatının sadələşdirilməsi və ucuzlaşdırılması nəticəsində əldə edilir;
- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarı nəticəsində əldə edilir;
- eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini təmin edilməsi nəticəsində əldə edilir;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsinin yüksəldilməsi nəticəsində əldə edilir;
- istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsinin yüksəldilməsi nəticəsində əldə edilir

140. Maddi istehsal sahələrində çalışan işçilərin əməyinin məhsuldarlığının yüksəldilməsi nəyi təmin edir:

- √ eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini təmin edir;
- istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edir;
- eyni miqdarda xərc qoyduğu halda məhsulun realizəsindən daha çox gəlir, mənfəətin yüksəlməsini təmin edir
- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarının yüksəlməsini təmin edir;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsinin yüksəlməsini təmin edir;

141. Yeni texnikanın müntəzəm surətdə tətbiq edilməsi nəyi yüksəldir:

- √ istehsalın texnika cəhətdən təchiz olunması səviyyəsini yüksəldir;
- eyni miqdarda xərc qoyduğu halda məhsulun realizəsindən daha çox gəlir, mənfəəti yüksəldilir
- brak və qeyri-məhsuldar məsrəflər nəticəsində əmələ gələn hər cür itkilərin ixtisarını yüksəldilir;
- eyni şəraitdə əmək haqqı və digər xərclərin qənaətini yüksəldilir;
- istehsalın ixtisaslaşdırılması və kooperativləşdirilməsi səviyyəsini yüksəldilir;

142. Kalkulyasiya hesablamalarının mərhələləri nəzərdə tutur:

- Birbaşa, dolay, əsas və üstəlik xərclərin qiymətləndirilməsini
- Doğru cavab yoxdur
- Amillərin, zayların və qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsini
- Gəlirin, mənfəətin və keyfiyyətin qiymətləndirilməsidir
- √ Birbaşa, dolay və bitməmiş istehsal xərclərinin, eləcə də itkilərin və zayların qiymətləndirilməsini

143. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Qaytarılan tullantıların maya dəyərinə daxil edilməsi
- Qaytarılan tullantıların dəyərinin müəyyən edilməsi
- Qaytarılan tullantıların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Qaytarılan tullantılardan təkrar istehsal prosesində istifadə olunması
- √ Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi

144. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir

- Zayların maya dəyərinin daxil edilməsi
- √ Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- Zayların qiymətləndirilməsi
- Zaylardan təkrar istehsal prosesində istifadə olunması
- Zayların istifadəyə yararlı hala gətirilməsi

145. Maya dəyərinin müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- Birbaşa xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- faktiki xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Üstəlik xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürməli

- Əsas xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürməli
- ✓ Dolaylı xərclərin və xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi

146. Maya dəyərinin müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- ✓ Əsas xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- doğru variant yoxdur
- Köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal məsrəflərinə aid edilməsi
- Alternativ xərclər müəyyən edilməsi
- maya dəyərinin müəyyən edilməsi

147. Maya dəyərinin müəyyən edilməsi prinsipinə aiddir:

- ✓ İlk xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Sonrakı xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Əsas xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- üstəlik xərclərin kalkulyasiya maddələri uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Birbaşa xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması

148. Kalkulyasiya işi:

- Sabit kapitalın müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- Məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- ✓ Maya dəyərinin müəyyən edilməsi üzrə ümumi prinsiplərin gözlənilməsidir
- Kafi mənfəətin müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir
- Dəyişən kapitalın müəyyən edilməsi üzrə prinsiplərin gözlənilməsidir.

149. Müəssisələrdə kalkulyasiya işi:

- ✓ Məhsulun istehsalı və satışı xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır
- Ümumi təsərrüfat və kommersiya xərclərinin uçotu hesabına aparılır
- İstehsal və tədavül xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır
- İstehsal və qeyri – istehsal xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun olaraq aparılır
- İstehsal və kommersiya xərclərinin uçotu metodologiyasına uyğun aparılır

150. Kalkulyasiyanın vəzifəsidir:

- Gəlir effektivinə diqqətin artırılması
- Məhsul vahidinin optimallaşdırılması
- Məhsul vahidinin miqyas effektivinin artırılması
- ✓ Məhsulun maya dəyərinin aşağı salınması üçün zəruri ehtiyatların təhlili məqsədilə informasiyanın əldə olunması
- Maya dəyərinin aşağı salınması üçün əvəzləmə effektivinə üstünlüyün verilməsi üzrə informasiyanın əldə olunması

151. Xərclərin uçotunda və maya dəyərinin kalkulyasiyasından fərqlərə baxmayaraq onlar aşağıdakı prinsipin reallaşması nəticəsində formalaşır:

- “Dəyər – gəlir – mənfəət”
- “Minimum xərc – maksimum gəlir – 100% keyfiyyət”
- “Planlaşdırma – miqdar – keyfiyyət”
- ✓ “Xərclər – məhsul buraxılışı – nəticə”
- “Proqnoz-xərclər – nəticə”

152. Xərclərin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası istehsal xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir. Bu konsepsiyanın əsasında belə bir müddəa durur:

- Satış xərcləri istənilən dövrdə həm də tədavül xərcləridir
- Tədavül xərcləri istənilən dövrdə həm də satış xərcləridir
- İstehlak aktı istənilən dövrdən həm də istehsal aktıdır
- ✓ İstehsal aktı istənilən dövrdə həm də istehlak aktıdır
- İstehsal xərcləri istənilən dövrdə həm də tədavül xərcləridir

153. Xərclərin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası:

- İstehsal və tədavül xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- Doğru cavab yoxdur
- Tədavül xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- ✓ İstehsal xərclərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir
- Maya dəyərinin müəyyən edilməsi üzrə prosesin mərhələləridir

154. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi
- ✓ Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Maya dəyərinin müəyyən edilməsi və köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal xərclərinə aid edilməsi

155. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil

- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi
- ✓ Xərcləri gəlir və mənfəət arasında bölüşdürülməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi

156. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- ✓ Qaytarılan tullantıların maya dəyərinin hesablanması
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi

157. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- ✓ Birbaşa xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi
- Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi

158. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- İlk xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Maya dəyərinin müəyyən edilməsi və köməkçi istehsal məsrəflərinin əsas istehsal xərclərinə aid edilməsi
- ✓ Sonrakı xərclərin kalkulyasiya maddələri və xərclərin uçotu obyektləri üzrə qruplaşdırılması
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi

159. Maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsip deyil:

- bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Zayların maya dəyərinin müəyyən edilməsi
- ✓ Zayların dəyərinin qiymətləndirilməsi
- Dolay xərclərin, xərclərin uçotu obyektləri arasında bölüşdürülməsi
- Qaytarılan tullantıların qiymətləndirilməsi

160. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Hər bir kalkulyasiya obyektinin kalkulyasiya vahidinin hesablanması

- Hər biri kalkulyasiya obyektinin dəyərini və uçotu normativinin düzgün qiymətləndirməli
- √ Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərini və kalkulyasiya vahidinin hesablanması
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin dəyərini düzgün qiymətləndirilməsi
- Hər bir kalkulyasiya obyektinin maya dəyərini hesablanması

161. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Xərclərin maya dəyərinə daxil edilməsi
- Xərcləri gəlir və mənfəət arasında bölüşdürülməsi
- Heç biri
- Xərclərin məhsul istehsalındakı kəmiyyət və keyfiyyətin qiymətləndirilməsi
- √ Xərclərin məhsul istehsalı və bitməmiş istehsal arasında bölüşdürülməsi

162. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini müəyyən edilməsinin ümumi prinsipidir:

- Bitməmiş istehsalın dəyərini müəyyən edilməsi
- √ Bitməmiş istehsalın qiymətləndirilməsi
- Bitməmiş istehsalın yenidən istehsala cəlb olunması
- Bitməmiş istehsalın maya dəyərini hesablanması
- Bitməmiş istehsalın maya dəyərinə daxil edilməsi

163. (c+v+m) ifadəsi hansı göstəricini xarakterizə edir:

- tədavül xərclərini
- İzafi mənfəəti
- Maya dəyərini
- istehsal xərclərini
- √ dəyəri

164. Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur:

- Məhsulun MD- i onun istehsalına sərf olunan xərclərin dəyər ifadəsində məcmusudur
- √ Məhsulun MD – i onun istehsalı və reallaşdırılmasına sərf olunan xərclərin dəyər ifadəsində məcmusudur
- Hər bir müəssisə istehsal etdiyi məhsulun MD – ni istənilən qədər aşağı sala bilər, bu məhsulun keyfiyyət quruluşuna təsir etməyəcəkdir
- Dəyər və Maya dəyəri arasında keyfiyyət və quruluş fərqləri mövcuddur
- Məhsulun dəyəri və Maya dəyəri birlikdə sahibkarın izafi mənfəətini təşkil edir

165. Kalkulyasiya necə tərtib edilir.

- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş əsas əmək haqqı maddəsi üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş avadanlığın saxlanması və istismarı xərcləri sex xərcləri maddəsi üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş ümumzavod xərcləri maddəsi üzrə tərtib edilir.
- √ hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş xərc maddələri üzrə tərtib edilir.
- hər sənaye sahəsində qəbul edilmiş gəlir maddələri üzrə tərtib edilir.

166. Məhsulun maya dəyərini kalkulyasiyası nəyə deyilir?

- məhsulun (işin, xidmətin) hazırlanmasına çəkilən canlı və maddiləşmiş əmək məsrəflərin hesablanmasına
- √ məhsul vahidinin istehsalı və realizasiyası üçün çəkilən məsrəflərin hesablanmasına
- məhsul vahidinin istehsalı üçün çəkilən materialın, yanacaqın, enerjinin, əsas fondların, əmək ehtiyatların məsrəflərin hesablanmasına
- istehlak edilmiş maddi ehtiyatlar və işçilərin əməyinin ödənilməsi-nə çəkilən xərclərin hesablanmasına
- istehsal edilmiş istehsal vasitələrinin keçirilmiş dəyər və bütün yeni yaradılmış dəyərin hesablanmasına

167. . İstehsaldan kənar xərclər maddəsinə nə aiddir?.

- elmi-tədqiqat işləri ilə əlaqədar olan xərclər,
- kənd təsəvvüf üzrə mərkəzləşdirilmiş xərclər və i.a. xərclər
- √ sadalananların hamısı
- başlıca olaraq hazır məhsulun satılması üzrə olan xərclər (məhsul üçün tara və onun qablaşdırılması xərcləri, satışla əlaqədar olan nəqliyyat xərcləri),

- standartlaşdırma əlaqədar olan xərclər,

168. İqtisadi ədəbiyyatlarda Tam maya dəyərini adlandırırlar:

- √ Kommersiya maya dəyəri
- Ümumi maya dəyəri
- Tədavül maya dəyəri
- İstehlak maya dəyəri
- istehsal maya dəyəri

169. İstehsal Maya dəyəri ilə kommersiya xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Amortizasiya xərclərini
- Sex maya dəyərini
- İstehsal maya dəyərini
- √ Tam maya dəyərini
- Qeyri - istehsal maya dəyərini

170. İstehsal maya dəyəri ilə qeyri-istehsal xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Amortizasiya xərclərini
- sex maya dəyərini
- istehsal maya dəyərini
- √ Tam maya dəyərini
- Qeyri-istehsal maya dəyərini

171. Sex maya dəyəri ilə ümumi təsərrüfat xərcləri birlikdə təşkil edir:

- √ İstehsal maya dəyərini
- Sosial sığortaya ağırmaları
- Xammal xərclərini
- Material xərclərini
- Emal xərclərini

172. Xammal material xərcləri və emal xərcləri birlikdə təşkil edir:

- Amortizasiya xərclərini
- ümumi təsərrüfat xərclərini
- Kommersiya xərclərini
- √ Sex maya dəyəri
- istehsal maya dəyərin

173. əgər izafi mənfəəti 2 vahid azalsaq maya dəyəri necə dəyişər?]

- 2 dəfə artar
- 2 dəfə azalar
- dəyişməz
- 2 vahid azalar
- √ 2 vahid artar

174. Neftçixarma sənayesi:

- Kənd təsərrüfatı sahəsinə daxil edilir
- Hasiledici və emaledici sənaye sahələrinə daxildir
- √ Hasiledici sənaye sahələrinə daxildir
- Doğru cavab yoxdur
- Emaledici sənaye sahələrinə daxildir

175. Neftçixarma sənayesində:

- Eyni bir texnoloji prosesdə xammaldan bir və ya iki adda məhsullar istehsal olunur.
- Doğru cavab yoxdur
- Bir neçə texnoloji prosesdə xammaldan bir və ya iki sayda məhsullar istehsal olunur
- Bir neçə texnoloji prosesdə xammaldan çoxlu sayda məhsullar istehsal olunur
- ✓ Eyni bir texnoloji prosesdə xammaldan çoxlu sayda məhsullar istehsal olunur

176. Neftçixarma sənayesinin ağır tullantıları

- ✓ Yanacaqın ucuz növləridir
- Yanacaqın baha növləridir
- Doğru cavab yoxdur
- Yanakı məhsullar qrupuna daxildir
- Neftçixarma sənayesində məhsuldarlığın artırılmasına kömək edir

177. Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığı

- ✓ Xalis məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən edilir
- Yamanı məhsulların keyfiyyəti ilə müəyyən edilir
- Ağır tullantıların keyfiyyəti ilə müəyyən edilir
- Ağır tullantıların kəmiyyəti ilə müəyyən edilir
- Xalis məhsulun keyfiyyəti ilə müəyyən edilir

178. Neftçixarma sənayesində sahənin məhsuldarlığını müəyyən etmək üçün:

- ✓ Mövcud topdansatış qiymətləri ilə əmtəlik məhsula çəkilən xərclərdən material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Əmtəlik məhsula çəkilən xərclər, material və amortizasiya xərclərinin birlikdə cəmdən əmtənin mövcud topdansatış qiymətləri çıxılır.
- Əmtəlik məhsula çəkilən xərclərdən material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Mövcud topdansatış qiymətlərindən əmtəlik məhsula çəkilən xərclər, material və amortizasiya xərcləri çıxılır
- Mövcud topdansatış qiymətlərindən material və amortizasiya xərcləri çıxılır

179. Neftçixarma sayəsində məhsullun maya dəyərinin aşağı salınmasının əsas amili

- Ağır tullantılardan düzgün və məqsədli istifadə olunmalıdır
- Amortizasiya xərclərinin aşağı salınmasıdır
- Doğru cavab yoxdur
- Yanakı məhsullardan düzgün istifadə etməkdir
- ✓ Neft emalının dərinliyidir

180. Neft emalının dərinliyi:

- Məhsulu maya dəyərinin yüksəldilməsinə səbəb olur
- Amortizasiya xərclərinin artmasına səbəb olur
- ✓ Məqsədli məhsul çıxımının artmasına təmin edir
- Amortizasiya xərclərinin azalmasına səbəb olur.
- Məqsədli məhsul çıxımının azaldılmasına xidmət edir

181. Katalizatorlara və digər kimyəvi vasitələrə çəkilən xərclər:

- ✓ Son məhsulun maya dəyərinə öz təsirini göstərir
- Məhsulun keyfiyyətinə öz təsirini göstərir
- Sex maya dəyərinə öz təsirini göstərir
- İstehsal maya dəyərinə öz təsirini göstərir
- Ümumi təsərrüfat xərclərinə öz təsirini göstərir

182. Yanan məhsullar:

- ✓ Məhsulların tərkibindəki tullantılarla ayrılır
- Neft emalında ağır tullantılar yanan məhsullardır
- Doğru cavab yoxdur
- Neft emalı sənayesində yüksək əhəmiyyətə malikdir

- Neft emalında əsas məhsullarla paralel ayrılır

183. Yanan məhsulların maya dəyəri:

- √ Kalkulyasiya olunmur
- Birbaşa məhsulun qiymətinə təsir göstərir
- İstehsal maya dəyərində daxil edilir
- Məhsulun maya dəyərində daxil edilir
- Kalkulyasiya olunur

184. Emal nəticəsində alınan müxtəlif məhsulların qruplaşdırılmasını çətinləşdirən amillərə aiddir:

- Çünki məhsulların hər birinin maya dəyərində müxtəlif amillər daxildir
- Doğru cavab yoxdur
- Çünki bu məhsulların kalkulyasiya vahidləri müxtəlifdir
- Çünki bu məhsulların maya dəyəri ayrı-ayrı üsullarla kalkulyasiya olunur
- √ Çünki bu məhsulların hər biri müəyyən xalq təsərrüfatı əhəmiyyətinə malikdir

185. Neft emalı sənayesində kalkulyasiya obyektidir:

- Texnoloji qurğular
- Texnoloji qurğular və əmtəəlik məhsul
- Sabit xərclər
- doğru cavab yoxdur
- √ Əmtəəlik məhsul

186. Şərti sabit xərclərin xüsusi çəkisi ilə müəyyən edilir:

- Neftin dəyəri
- Neftin istehlak qiyməti
- Doğru cavab yoxdur
- √ Neftin hasilat maya dəyəri
- Neftin tama maya dəyəri

187. Neft çıxarsa sənayesində Neft emalının dərinliyidir :

- İlk xammallar çox variantlı sxeminin tərtibi
- Doğru cavab yoxdur
- Neftçıxarma sənayesində əsas məhsulun kalkulyasiya olunması
- İstehsalın avtomatlaşdırılmasının əsas amili
- √ Məhsulun maya dəyərində aşağı salınmasının əsas amili

188. Xalis məhsulun kəmiyyəti ilə müəyyən edilir:

- Əsas məhsullar
- √ Neftçıxarma sənayesində sahənin məhsuldarlığı
- İstehsal olunan məhsulun həcmi
- Yanan məhsullar
- Ağır tullantılar

189. Yanacağı ucuz növləri hesab olunur:

- Doğru cavab yoxdur
- Yüksək oktantlı benzin
- Neft və qaz
- Yanan məhsullar
- √ Neftçıxarma sənayesinin ağır tullantıları

190. Dağ-keçidi işləri diferensiallaşır: (səhv cavabı tapın)

- √ yatağın zənginləşdirmə metodu üzrə;
- dağ səthinin çıxarılması üsulu üzrə;
- nəqliyyat sxemi üzrə;
- qazıcı avadanlıqların növləri üzrə;

191. Dağ-mədən istehsalında Kalkulyasiya:

- dağ-keçid işlərinin ayrı-ayrı növlər üzrə tərtib edilir;
- bütövlükdə dağ-mədən müəssisəsi üzrə qurulur;
- √ bütün cavablar doğrudur.
- hər bir açıq üsulla karxanada filizin hasili üsulları üzrə qurulur;
- hər bir mədəndə filizin hasili üsulları üzrə qurulur;

192. Konsentrat bu:

- faydalı mineralların növdən və zərərli qatışıqdan ayrılması nəticəsində əldə olunan məhsul;
- √ bütün cavablar doğrudur;
- bütün cavablar səhvdir.
- dağ-mədən sənayesinin zənginləşdirmə müəssisələrinin hazır məhsulu;
- metal ilə zənginləşdirilən məhsul

193. Dağ-mədən sənayesinin zənginləşdirmə istehsalında, :
(Səhvi qeyd edin)

- kalkulyasiya vahidi 1 ton konsentratdır və ya onda olan 1 ton metaldır;
- √ bütün cavablar səhvdir.
- kalkulyasiya obyektləri zənginləşdirilən filiz növləridir;
- kalkulyasiya vahidi 1 ton emal edilmiş filizdir;
- xərclərin uçot obyektləri zənginləşdirilən filiz növləridir;

194. Hazırlıq əməliyyatları üçün xərclər:

- istehsal təşkili prosesinin təkmilləşdirilməsini doğurur.
- iş yerlərinin vaxtlı vaxtında və müntəzəm hazırlığını tələb edir.
- √ xərclərin xüsusi uçotunu təşkil etmək zəruriliyini doğurur.
- xərclərin uçotu prosesinin təkmilləşdirilməsini doğurur.
- kömür hasilatının texnologiyasının təhlilini doğurur.

195. İş yerlərinin vaxtlı vaxtında olma və müntəzəm hazırlığı:

- xərclərin uçotu prosesinin təkmilləşdirməsini tələb edir
- hazırlıq əməliyyatları üçün xərclər tələb edir
- kömür hasilatının texnologiyasının təhlilini tələb edir
- istehsalın təşkili prosesinin təkmilləşdirməsini tələb edir
- √ yuxarıdakıların hamısı düzdür

196. İstehsalda xərclərə nəzarət üçün müəyyən çətinliklər yaradır:

- işlərin aparılmasının yeraltı xarakteri
- əsas iş yerlərini daima hərəkət olması
- √ yuxarıdakıların hamısı düzdür
- hasilatın texnologiyası
- istehsalın təşkilinin spesifikasiyası

197. Kömür hasilatının xüsusiyyətlərindən asılıdır:

- Texniki silahlanmanın səviyyəsi
- Bütün cavablar doğrudur.
- Xalq təsərrüfatının sahə strukturu
- √ istehsalın təşkili və hasilatın texnologiyası

- İstehsal xərclərinə nəzarət

198. Kömür hasilatında xərclərə nəzarət və uçot imkanları asılıdır:

- İstehsalın sahə strukturundan
- Bütün cavablar yanlışdır
- Bazarda rəqabətdən
- ✓ Kömür hasilatının xüsusiyyətlərindən
- Kömür hasilatı üslundan

199. Kömürün keyfiyyət normaları nəyi izah edir:

- ✓ sadalanan üç variant doğrudur
- sadalanan üç variant səhvdir
- kükürlə zənginliyini
- nəmliyini
- küllülük dərəcəsini

200. Kömür hasilatı sənayesində kömürün maya dəyəri fərqləndirilir:

- ✓ bütün sadalanan variantlar doğrudur
- tərkibi üzrə
- kömürün keyfiyyət normaları üzrə
- hövzə daxilində ayrı-ayrı şaxtalar üzrə
- hövzələr üzrə

201. Digər sahələrə nisbətən qaz sənayesində məhsulun hər 1 manatına düşən istehsal fondu:

- 4,2 dəfə azdır
- eynidir
- ✓ 4,2 dəfə çoxdur
- 2,4 dəfə azdır
- 2,4 dəfə çoxdur

202. Geoloji-kəşfiyyat işlərinə çəkilə xərclər?:

- cəlb edilmiş vəsaitlər hesabına maliyyələşdirilir;
- borc vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- yerli büdcənin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- müəssisənin dövriyyə vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- ✓ dövlət büdcənin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir və kapital qoyuluşları balansında uçota alınır;

203. Yataqların işləmələrindən sonra istifadə edilə bilən və fiziki vəziyyətdən və yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi Xidmət müddətindən asılı olmayan əsas vəsaitlər:

- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- fərdi tonlu dərəcələr əsasında amortizasiya edilməlidir;
- ✓ yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə amortizasiya edilməlidir;
- bütün cavablar doğrudur.
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;

204. Yataqlardan bütün filiz çıxardıqdan sonra yeni iş obyektlərinə keçirilən əsas vəsaitlərin amortizasiyası:

- fərdi tonlu dərəcələr əsasında hesablanır;
- Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməlidir;
- yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə hesablanır;
- Bütün cavablar doğrudur.
- ✓ ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə hesablanır

- 205.** Dağ-mədən sənayesində amortizasiyanın ayrılması aşağıdakı xüsusiyyətlərə malikdir: (səhvi qeyd edin)
- yataqlardan bütün filiz çıxardıqdan sonra yeni iş obyektlərinə keçirilən əsas vəsaitlərin amortizasiyası ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə hesablanılır;
 - Dağ-kapital işlərinin və dağ-mədən sənayesi texniki tikintilərin dəyəri müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməlidir;
 - dağ-mədən sənayesi texniki tikintiləri üzrə amortizasiya ayrımaları fərdi ton normalarının əsasında hesablanılır;
 - √ 1 ton filiz ehtiyatına tonlu amortizasiya norması ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə vurması ilə hesablanılır.
 - yataqların işləmələrindən sonra istifadə edilə bilən və fiziki vəziyyətdən və yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi Xidmət müddətindən asılı olmayan əsas vəsaitlər
- 206.** Dağ-mədən sənayesində: (səhvi qeyd edin)
- filizli hasili zamanı xərclərin uçot obyektləri filizin hasili üsullarıdır;
 - kalkulyasiya vahidi təmizləmə işlərində hasil edilən 1 ton filiz;
 - xərclərin uçotu hər bir mədən, karxana üzrə kalkulyasiya maddəsinin nomenklaturasına müvafiq olaraq aparılır.
 - √ bütün cavablar doğrudur.
 - filizli hasili zamanı xərclərin uçot obyektləri kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür;
- 207.** Dağ-mədən sənayesində: (səhvi qeyd edin)
- yataqların açılması və faydalı qazıntı ehtiyatlarının işlənməsinə hazırlıq zamanı xərclərin uçot obyektləri dağkeçid işlərinin ayrı-ayrı növləridir;
 - √ dağ-mədən istehsalında xərclərin uçot obyektləri və kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür;
 - dağ-keçid işlərinin kalkulyasiya vahidi 1kub m dağ kütləsidir;
 - dağ-mədən istehsalında xərclərin uçot obyektləri və kalkulyasiya obyektləri üst-üstə düşür.
 - dağkeçid işlərinin ayrı-ayrı növlərinə kalkulyasiya hazırlanır;
- 208.** Dağ-keçid işləri diferensiallaşır: (səhvi qeyd edin)
- dağ kütləsinin çıxarılması üsulu üzrə;
 - nəqliyyat sxemləri üzrə;
 - √ filizin zənginləşdirilməsi metodları üzrə;
 - bütün cavablar səhvdir.
 - növlər üz avadanlıqların növləri üzrə
- 209.** Yataqların açılması və faydalı yataqların ehtiyatlarının hazırlanması xərclərinin uçot obyektləri bunlardır:
- ayrıca dağ-hazırlayıcı işlər;
 - ayrıca dağ-kəşfiyyat işləri
 - ayrıca dağ-kapital işləri:
 - istismar işləri
 - √ ayrıca dağ-keçid işləri;
- 210.** Geoloji-kəşfiyyat işlərinə xərclər:
- yerli büdcə vəsaitlərinin hesabına maliyyələşdirilir;
 - √ dövlət büdcəsinin vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir və kapital qoyuluşları balansında nəzərə keçirilir;
 - cəlb olunmuş vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
 - borc vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
 - müəssisənin dövriyyə vəsaitləri hesabına maliyyələşdirilir;
- 211.** Dağhazırlayıcı işlər yerinə yetirilir:
- əsas fondların amortizasiyası hesabına;
 - borc vəsaiti hesabına;
 - cəlb olunmuş vəsaiti hesabına;
 - bütün cavablar doğrudur.
 - √ müəssisənin dövriyyə vəsaitləri hesabına;
- 212.** Xərclər dağkeçidli işlərin xərclərinin silinmə müddəti və təyinatından asılı olmaq bölünür: (səhvi qeyd edin)

- dağkəşfiyyat
- dağhazırlayıcı;
- √ filizin hasili və onun zənginləşdirməsi;
- istismar.
- dağkapital

213. Yataqların yeraltı üsulla hasilində: (Səhvi qeyd nedin)

- istehsalın təşkili mürəkkəbləşir;
- √ işlərin mexanikləşdirməsinin daha yüksək səviyyəsi;
- filizin maya dəyəri 1t qalxır;
- çıxardılan filizdə metalın yüksək tərkibi.
- işlərin əməktutumluğu artır

214. Yataqların açıq üsulu ilə işləmələri səciyyələndirilir: (Səhvi qeyd edin)

- işlərin mexanikləşdirməsinin daha yüksək səviyyəsilə;
- ən yaxşı əmək şəraitilə;
- √ filizli torpağın gücü və dərinliyilə
- bütün cavablar səhvdir.
- filizin hasilatının aşağı maya dəyərilə;

215. Yaranma yerləri üzrə ümummədən xərcləri bölünür:

- mədənlər, kəsiklərin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- 1. istehsal vahidlərinin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- bütövlükdə istehsal vahidinin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- sahələrin və sexlərin idarəedilməsi ilə bağlı xərclərə;
- √ bütün cavablar doğrudur.

216. Kömür sənayesində kalkulyasiya vahidi kimi qəbul edilir: (yanlışı qeyd edin)

- hasil edilən kömürün tonu;
- kalkulyasiya obyektinin həcmninə ifadə etdiyi ölçü vahidi;
- açılan ehtiyatların tonu;
- √ kalkulyasiya obyektinin ifadə etdiyi ölçü vahidi.
- açıqlamanın kub metri;

217. Mədənlər üzrə kalkulyasiyası obyekt aiddir: (Yanlışı qeyd edin)

- kömür
- açılan ehtiyatlar;
- √ istehsala prosesləri
- bütün cavablar doğru deyildir.
- açılma işləri

218. 1 ton hasil edilən kömürün maya dəyərinin müəyyən edilməsi üçün:

- istehsal xərclərinin tam məbləğindən mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyası çıxılır;
- istehsal xərclərinin tam məbləğinə mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyası əlavə edilir;
- istehsal xərclərinin tam məbləğinə mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyasına vurulur;
- bütün cavablar doğrudur.
- √ istehsal xərclərinin tam məbləği mədən üzrə kömür hasilatının kalkulyasiyasına bölünür;

219. məcmu hasil edilən kömür hesab edir: (yanlışı qeyd edin)

- hasil edilən kömürün bütün miqdarı;
- aralıq kömür hasilatı;
- √ istehsal- texniki ehtiyaclar üçün sərf edilən bütün kömür hasilatı;

- bütün cavablar doğrudur.
- təmizlənmiş və hazırlanmış üzlərdən bütün kondisiya olunmuş kömür

220. kömürün əmtəə hasilatı hesab edir:

- təmizlənmiş və ilkin üzlərdən çıxarılan bütün kondisiyalı kömür;
- ✓ istehsal- texniki ehtiyaclar üçün sərf edilən bütün kömür hasilatı,;
- aralıq kömür hasilatı.
- bütün cavablar doğrudur.
- hasil edilən kömürün bütün miqdarı;

221. Kömür hasilatında kalkulyasiya edilir: (yanlışı qeyd edin)

- kömür məcmu hasilatı;
- aralıq hasilat kömürü.
- təmizlənmiş və hazırlanmış üzlərdən bütün kondisiya olunmuş kömür;
- çıxardılan kömürün bütün miqdarı;
- ✓ əmtəəlik kömür hasilatı;

222. Prosesli metoddan istifadə edilir:

- zəruri olduqda normativ xərcləri faktiki xərclərlə müqayisə etmək üçün;
- kömür hasilatı və başqa istehsal proseslərini səciyyələndirən təsərrüfat hesablı sahələrin və briqadaların göstəriciləri bilavasitə mühasibat uçotuna müvafiq olaraq qiymətləndirildiyi vaxt
- təsərrüfat hesablı sahələrin və briqadaların göstəricilərinin mədənlər üzrə bütövlükdə maya dəyəri göstəriciləri ilə əlaqələndirilməyə;
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- xərclərin formalaşmasının yerlərinin və istehsal proseslərinin müqayisəsi üçün;

223. İstehsaldaxili təsərrüfat hesabı:

- eyni iqtisadi kompleksdə ayrı-ayrı daxili bölmələrin rolunu və yerini müəyyən edir;
- bu müəssisənin struktur bölmələrinin təsərrüfat hesabıdır
- istehsal vahidlərin arasında xüsusi iqtisadi əlaqələri və həmçinin onların və birliyin aralarında
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- bütövlükdə təsərrüfatçılığın daha yüksək nəticələrinə nail olmağa kömək edir;

224. İstehsal prosesləri kəsiyində iqtisadi elementlər üzrə xərclərin qruplaşması imkan verir:

- prosesin qəbul edilən texnologiyalardan və xərc normalarından yayınmalarla davam etdiyi həlqələri aşkar etməyə imkan verir;
- tətbiq edilən texnologiyanın iqtisadi effektivliyini, işləmələrin ən rəşional sistemlərinin və kömür torpağının çıxarılması üsullarını aşkar etməyə imkan verir;
- istehsalın təşkilinin müxtəlif üsul və sxemlərinin iqtisadi effektivliyi müəyyən etməyə imkan verir ;
- bütün cavablar doğrudur.
- ✓ mühasibat uçotuna müvafiq olaraq hesablanmış istehsal bölmələrinin xərclərinin əsl göstəricilərinə malik olmağa imkan verir;

225. Mədənlərdə kömür hasilatının yeraltı üsulunda kömür sənayesində: (yanlışı qeyd edin)

- iqtisadi elementlər üzrə xərclərin təsnifatı yerinə yetirilir;
- kalkulyasiya maddələri üzrə xərclərin təsnifatı yerinə yetirilir;
- ✓ bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyinin intervalları müəyyən edilir
- istehsalda xərclərə nəzarət yerinə yetirilir.
- istehsal prosesləri üzrə xərclərin qruplaşması təmin edilir;

226. Proses metodunun tətbiqi zəruridir:

- ayrı-ayrı texnoloji həlqələr üzrə xərclərin səviyyəsinin təhlili və nəzarəti üçün;
- tətbiq edilən texnologiyanın, daha rəşional emal sistemlərinin və kömürün səpmə üsulunun iqtisadi effektivliyini aşkar etmək üçün;
- müxtəlif üsulların və istehsalın təşkilı sxemlərinin iqtisadi effektivliyin müəyyən edilməsi üçün;
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- prosesin qəbul edilən texnologiyalardan və normalardan yayınmaqla gedən edir həlqələrin aşkar etmək üçün;

227. İstehsal prosesləri üzrə xərclərin qruplaşması imkan verir :
- iş yerləri haqqında informasiyanı almağa
 - istehsal proseslərinin mexanikləşdirmə və avtomatizasiyasıya səviyyəsini məhsulun müəyyən etməyə
 - bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyini müəyyən etməyə
 - səpmə metodları müəyyən etməyə
 - ✓ müxtəlif təbii-coğrafi faktorların maya dəyərini ölçüsünə təsirini müəyyən etməyə
228. Xərclərin ayrı-ayrı elementləri, maddələri üzrə məhsulun maya dəyəri və yaranma yerləri haqda informasiyanın operativ sisteminin yaradılmasına səbəb üçün aşağıdakıları tələb etmək zəruridir:
- ✓ Bütün cavablar doğrudur.
 - dağ-geoloji vəziyyətlər çox tez-tez dəyişir
 - kömür hasilatının istehsal prosesin təşkilinə xeyli dərəcədə dağ təzyiqi təsir göstərir
 - kömür hasilatının istehsal prosesin təşkilinə xeyli dərəcədə qatın gücü və suluğu təsir göstərilir
 - mədənlərdə iş yerin altında aparılır
229. Kömür sənayesi istehsalının xüsusiyyətləri şərtləndirir: (yanlışı qeyd edin)
- faydalı qazıntıların hasilatının əməktutumluğu
 - məhsulun ümumi maya dəyərində əmək haqqlarının əhəmiyyətli xüsusi çəkisi
 - ✓ məhsulun ümumi maya dəyərində material xərclərin əhəmiyyətli xüsusi çəkisi
 - Bütün cavablar doğru deyildir.
 - xalq təsərrüfatının başqa sahələrinə nisbətən məhsul vahidində iş saatlarının az sərfi
230. elmi-texniki tərəqqi şəraitində kömür hasilatı xərclərin hesablanmasında tələb olunur: (yanlışıqeyd edin)
- iqtisadi məzmunu üzrə eyni tipli xərclərin məsrəflərin elementləri və maddələri üzrə qruplaşdırılması və təhlili
 - ✓ ventilyasiya və sovurma xərclərinin uçotunun təşkili
 - Hasilat xərclərin xüsusi uçotunun təşkili
 - hazırlıq əməliyyatları üçün xərclərin ölçməsi.
 - tətbiq edilən texnikalardan asılı olaraq istehsal prosesləri üzrə xərclərin ölçülməsi
231. Kömür sənayesi məhsulunun maya dəyərini səviyyəsinə və strukturuna son illər böyük təsir verir: (yanlışını qeyd edin)
- istehsal prosesinin mexanikləşdirməsi və avtomatizasiyası səviyyəsi
 - istehsalın idarəedilməsinin səviyyəsi
 - ✓ mənəvi aşınma səviyyəsi
 - dağ geoloji şərait.
 - torpağın çıxarılması üsulu
232. Proqnozlaşdırmanın standart metodunun elementlərinin istifadəsi ilə, kömür hasilatı xərclərinin hesablanması və maya dəyərini kalkulyasiyanın ilə istehsal prosesləri üzrə xərclərin uçotunun təşkili:
- iş yerləri haqqında informasiyanın əldə olunmasına üçün imkan verir
 - istehsal xərclərinin səviyyəsinə təbii amilin təsirini müəyyən etmək imkanı verir
 - mədənlərin texniki təchizat səviyyəsi haqqında informasiyanı verir
 - dağ-mədən istehsalının kompleks mexanikləşdirməsi və avtomatizasiyası səviyyələri haqqında informasiyanı verir.
 - ✓ istehsal prosesləri üzrə məlumatların alınmasını, həmçinin kömür hasilatına ümumi xərclərin aşkar edilməsinin operativliyini təmin edir
233. İstehsal xərclərinə bilavasitə iqtisadi əməliyyatların təkmilləşdirilməsi gedişində kənarlaşmaların və onların səbəbkarlarının aşkar etmək zərurətini doğurur:
- işlərin aparılmasının yeraltı xarakteri
 - iş obyektlərin bir-birlərindən uzaqlığı
 - bir çox köməkçi əməliyyatların qısa sürəkliliyi
 - ✓ bütün cavablar doğrudur.
 - iş yerlərinin böyük mütəhərrikliyi

234. İstehsal, mədənlərdə əvvəllər tətbiq edilən xərclərin uçotunun sadə metodunun çatışmazlığı bunlardır:
- Bu metod dağ-mədən istehsalının inkişafının müasir səviyyəsinə cavab vermirdi
 - İstehsal xərclərin səviyyəsinə təbii amilin təsirini müəyyən etməyə imkan vermirdi
 - İstehsal prosesləri üzrə məlumatların alınması və toplanmasını təmin etmirdi
 - ✓ Bütün cavablar doğrudur.
 - İqtisadi mexanizmin təkmilləşdirilməsinin tələblərinə uyğun gəlmirdi;
235. Kömür sənayesi məhsulunun maya dəyərinin səviyyəsi daha çox asılıdır və müəyyən edilir: (yanlışı qeyd edin)
- ✓ müəssisələrin fəaliyyətilə;
 - mədənin texniki təchizat səviyyəsilə
 - mədənin kompleks mexanikləşdirməsinin müxtəlif səviyyəsi
 - dağ-mədən istehsalının avtomatizasiyasının müxtəlif səviyyəsi.
 - ətraf mühitin dəyişikliylə
236. Kömür istehsalı xərclərinin strukturu və səviyyəsi müəyyən edir:
- Texniki təchizat mənimlərinin müxtəlif səviyyəyə
 - Dağ-mədən istehsalının avtomatizasiyasının müxtəlif səviyyəsi
 - ✓ istehsal prosesin təşkili və idarəedilməsi xarakteri
 - Bütün cavablar doğrudur
 - mədənin kompleks mexanikləşdirməsinin müxtəlif səviyyəsi
237. Kömür hasilatının texnologiyasında intensiv dəyişikliklər aşağıdakılara gətirir: (yanlışı qeyd edin)
- istehsal prosesin təşkili xarakteri dəyişir
 - ayrı-ayrı sahələrdə kömür hasilatı maya dəyərinin azalır;
 - ✓ ayrı-ayrı sahələrdə kömür hasilatı maya dəyərinin artır;
 - Kömür hasilatı fasiləsiz istehsala çevrilir.
 - İstehsal xərclərinin səviyyəsi və strukturu dəyişilir.
238. Kömür hasilatı xərclərində əhəmiyyətli yer tutur: (yanlışı qeyd edin)
- drenaj xərcləri
 - kömürün çeşidləmə və vaqonlara yüklənmə xərcləri
 - zənginləşdirməyə, ventilyasiyaya və sovurmağa çəkilən xərclər
 - bütün cavablar doğrudur.
 - ✓ dağ-mədən və təmir xərcləri
239. hazırlıq əməliyyatların xərclər:
- kömür hasilatı texnologiyasının təhlilini tələb edir
 - istehsal təşkili prosesinin təkmilləşdirməsinə tələb edir
 - iş yerlərinin vaxtılı vaxtında və müntəzəm hazırlığını tələb edir
 - kömür hasilatı maya dəyərinə aid deyil
 - ✓ kömür hasilatının maya dəyərinə aiddir
240. İqtisadi elementlər üzrə istehsal xərcləri haqqında hesabat məlumatları əsasında müəyyən etmək mümkündür:
- ✓ Milli gəlirdə sənayenin payı
 - Xərclərlə gəlirlərin optimal nisbəti
 - Xərclərin maksimum azaldılması üsulları
 - Doğru cavab yoxdur
 - Maya dəyərində xərclərin payı
241. Faydalı qazıntıların xüsusiyyətindən və növündən asılı olmaq filizin çıxarılmaya hazırlığının aşağıdakı metodları tətbiq edilir: (səhvi qeyd edin)
- yuyulmaq və qızarmaq

- ✓ parıldatma və qaradasiya.
- quru və yaş maqnit bölgü
- qravitasiya zənginləşdirmə və üzgüçülləşdirmə (flotasiya)
- dağıtmaq və parçalaamaq

242. Ümumzavod və mummədən xərcləri bölünür: (səhvanların hansı düzdür)

- məhsulun, işlərin və xidmətlərin ayrı növləri arasında;
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- filizin hasilinin karxana maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;
- filizin hasilinin mədən maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;
- filizin hasilinin sex maya dəyəri və yerinə yetirilən dağ-kapital işlərə proporsional olaraq;

243. 1 ton filiz ehtiyatına tonlu amortizasiya dərəcəsi hesablanılır:

- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinin fərqlə;
- Bütün cavablar yanlıştır.
- ilin əvvəlinə anmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə vurması ilə;
- ✓ ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bünməsilə;
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinin toplanması;

244. Dağ-mədən texniki qurğuları üzrə amortizasiya ayırmaları:

- yataqların ehtiyatlarının emal ediləcəyi müddətə amortizasiya edilməlidir;
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bölünməsilə hesablanılır.
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;
- ✓ fərdi tonlu dərəcələr əsasında amortizasiya edilməlidir;

245. Yatağın ayrı-ayrı hissələrinin işlənmələri üçün nəzərdə tutulmuş Dağ-kapital işlərinin və dağ-mədən sənayesi texniki tikintilərin dəyəri:

- bütün cavablar doğrudur.
- ilin əvvəlinə aşınmaların çıxılması ilə əsas vəsaitlərin qalıq dəyərinin faydalı qazıntıların balans ehtiyatlarının qalan hissəsinə bölünməsilə hesablanılır.
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir
- ümumi müəyyən edilmiş qaydada mövcud normalar əsasında il ərzində onların strukturlarında dəyişikliyin nəzərə alınması ilə amortizasiya edilməlidir;
- ✓ Müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər amortizasiya edilməlidir;

246. Faydalı qazıntıların dağ-mədən şərtləri: (səhvi qeyd edin)

- filizli torpağın gücü və dərinliyi
- su yolları
- istilikvermə qabiliyyəti
- ✓ filizdə metalın olması
- qayaların möhkəmliyi.

247. Dağ-mədən sənayesi başqa istehsallardan fərqlənir:

- əhəmiyyətli materialtutumluğu ilə;
- ✓ əhəmiyyətli fondtutumluğu ilə;
- bütün cavablar doğrudur.
- əhəmiyyətli əməktutumluğu ilə;
- əhəmiyyətli enerjitutumluğu ilə;

248. Sahələr və proseslər üzrə kömür hasilatı xərclərinin uçotu sistemi: (Səhvi qeyd edin)

- istehsal prosesləri üzrə istehsalın təşkilinin xarakteri və səviyyəsi üzrə ümumiləşdirmələr aşkar etməyə imkan vermir;
- ✓ Bütün cavablar səhvdir.
- torpağın çıxarılmasının bu və ya digər üsullarının iqtisadi effektivliyini müəyyən etməyə imkan verir;
- təşkilat-texniki tədbirlərin müxtəlif bölmələrinin maya dəyərində təsiri aşkar etməyə imkan verir;
- istehsal proseslərinin mexanikləşdirməsinin və avtomatizasiyasının maya dəyərində təsiri aşkar etməyə imkan verir;

249. Kömür hasilatında xərclərin azalmanın əsas şərti:

- texniki tərəqqi;
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- istehsalın təşkilinin müasirləşdirilməsi;
- istehsalın ən rəşional texnologiyasının tətbiqi;
- dağ texnikasının istifadəsinin yaxşılaşdırılması;

250. Mədənlərdə mövcud olan xərclərin yekun uçotu sistemi: (Yanlışı qeyd edin)

- kömür hasilatının maya dəyərində kalkulyasiyası və təhlili üçün qısa müddətə məlumat əldə etməyə imkan verir;
- ✓ zəruri olduqda hər bir briqada üzrə faktiki xərcləri normativ xərclərlə müqayisə etməyi güman edir.
- istehsalat prosesləri üzrə istehsalın təşkil xarakteri və səviyyəsi üzrə ümumiləşdirməni etməyə imkan vermir
- sahələrin və başqa struktur bölmələrin işinin nəticələrini göstərməyə üçün imkan vermir;
- maya dəyəri formalaşmasının nəzarətin vəzifələrində tam cavab vermir;

251. Boşaldılan kömür və kömür zənginləşdirən məhsullar üçün hesablaşma qiymətləri təyin edir:

- ümummədən xərclərinin yaranma yerləri obheşaxtınıx üzrə;
- bütün cavablar doğrudur.
- istehsal struktur bölmələri üzrə;
- məhsulun hər bir çeşidi üzrə;
- ✓ hər bir müəssisə və mädəndə onların maya dəyərlərinin nəzərə alınması üzrə;

252. kömür hasilatının artımının stimula məqsədi ilə kömür tədarükçilərinin kömür sənayesinin istehsal müəssisələri ilə boşaldılan kömür və kömür zənginləşdirən məhsullar üzrə hesablamaları üçün tətbiq edilir:

- girov qiymətləri;
- yuxarıda sadalananların hamısı.
- əmtəə vergiləri də daxil olmaqla topdan satış qiymətlər;
- ✓ hesablaşma qiymətləri;
- astana qoruyucu qiymətlər;

253. Kömür sənayesində istehsalat birlikləri üzrə məhsul tam maya dəyəri:

- ✓ ümumbirlik və ümumiistehsal xərclərinin istehsal maya dəyərində cəmləməsi yolu ilə;
- istehsal xərclərin tam məbləği mädən üzrə kömür hasilatının maya dəyərində bölünür;
- istehsal xərclərin tam məbləğində mädən üzrə kömür hasilatının maya dəyəri çıxılır;
- istehsal xərclərin tam məbləği mädən üzrə kömür hasilatının maya dəyərində vurulur
- istehsal xərclərin tam məbləğində mädən üzrə kömür hasilatının maya dəyəri əlavə edilir;

254. Kömür sənayesində yekun yəotun metodikasını : (Yanlışı qeyd edin)

- istehsalın spesefik xüsusiyyətləri ilə müəyyən edilir;
- bütün cavablar doğrudur.
- ✓ güman edir ki, mädənlərdə ümummədən xərclərinin müəyyən bir hissəsinin əks etdiriləcəyi istehsal maya dəyəri hesablanılır;
- buraxılan məhsulun növü ilə müəyyən edilir;
- güman edilir ki, uçot məlumatları məhsulun maya dəyərlərinin kalkulyasiyası üçün istifadə edilir.

255. Üst yerlər kimi başa düşülür:

- iqtisadi qiymətliyini itirən yerlər;
- relyefin dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;
- ✓ yuxarıda sadalananların hamısı.

- mədənlərin fəaliyyəti və kəşiklər nəticəsində hidroloji rejimin dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;
- torpaq örtüyünün dəyişikliyi ilə əlaqədar ətraf mühitə mənfi təsirin mənbəyi olan yerlər;

256. Xərc maddələrinin tipik nomenklaturasının tətbiqi imkan yaradır:

- ✓ Sənayenin müxtəlif sahələrində məhsulun maya dəyərini təşkil edən xərclərin mahiyyət etibarilə vahidliyinin təmin edilməsinə
- Doğru cavab yoxdur
- Müəssisə daxilində xərclərin quruluşunun təhlilinə
- Maya dəyərinin kalkulyasiyasının və xərclərin analitik uçotunun təşkilinə
- Əsas xərc maddələrinin sahəni qruplaşdırılması aspektlərinin müəyyən olunmasına

257. üst torpaqların rekultivasiyası adı altında başa düşülür:

- faydalı qazıntıların hasilatı nəticəsində zədələnən torpaqların bərpası üçün tədbirlər kompleksi;
- bütün cavablar doğru deyildir.
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- torpaq örtüyünün bütövlüyünün pozulmasına səbəb olan işlər nəticəsində zədələnən torpaqların bərpası üzrə tədbirlər kompleksi;
- torpaqların məhsuldarlığının saxlanmasına və artımına kömək edən tədbirlər kompleksi;

258. Enerji müəssisələrində yanacaqın qiyməti uçota alınır:

- franko-anbar istehlakçı
- franko-anbar istehsalçı
- franko-stansiya göndərmə
- bütün cavablar doğrudur
- ✓ franko-stansiya təyinat

259. Enerji müəssisələrində kalkulyasiya vahidi bunlardır: (Səhvi qeyd edin)

- elektrik enerjisi vahidinin maya dəyəri;
- bütün cavablar səhvdir.
- 1 kv.ç. elektrik enerjisi, 1 qkal. istilik enerjisi;
- ✓ 1 ton konsentratın maya dəyəri və ya onda olan 1 ton metalın maya dəyəri;
- istilik enerjisi vahidinin maya dəyəri;

260. Energetikada xərclərin kalkulyasiya obyektlərinə aiddir:

- enerji istehsalı mərhələləri;
- ✓ elektrik və istilik enerjisi;
- bütün cavablar doğrudur.
- enerjinin ötürülmə - daşınma mərhələləri;
- enerjinin inkişafı mərhələləri

261. Başqa sənaye sahələrindən fərqli olaraq energetika səciyyələndirilir: (səhvi qeyd edin)

- yüksək yanacaqtutumluluğu ilə;
- bütün cavablar səhvdir.
- ✓ aşağı yanacaqtutumluluğu ilə;
- aşağı əməktutumluluğu ilə;
- yüksək fondtutumluluğu ilə;

262. Elektrik enerjisi istehsalı təmsil edir:

- bir enerji növünün başqaya dəyişilməsini;
- ✓ bütün cavablar doğrudur.
- mexaniki enerjinin elektrikə dəyişilməsini;
- istilik enerjinin mexanikiyə dəyişilməsini;
- yanacağın potensial enerjisinin istiliyə dəyişilməsini;

263. Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılmasının məqsədi:

- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturasının qəbul olunması məqsədi ilə
- ✓ Xərclərin analitik uçotunun maya dəyərinin kalkulyasiyasının təşkili məqsədi ilə
- Müəssisədə xərclər haqqında informasiyanın əldə edilməsi məqsədi ilə
- İstehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası məqsədi ilə
- Müəssisə daxilində onların fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə

264. Xərclərin elementlər üzrə qruplaşdırılmasının məqsədi ola bilər:

- Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılması məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən, onların analitik uçotunun aparılması məqsədi ilə istifadə olunur
- ✓ Xərclərdən müəssisə daxilində fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən, istehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası məqsədi ilə istifadə olunur
- Xərclərdən, onların vahid, tipik nomenklaturasının qəbul olunması məqsədi ilə istifadə olunur

265. Aşağıdakılardan hansı xərclərin vahid, tipik nomenklaturası ola bilər:

- Enerji
- ✓ sadalanların hamısı
- Sair xərclər
- Əsas vəsaitlərin amortizasiyası
- Əmək haqqı

266. Aşağıdakılardan hansı xərclərin vahid, tipik nomenklaturası ola bilər:

- Xammal və əsas materiallar (Qaytarılan tullantılar çıxılmaqla)
- Satın alınan məmulatlar, yarım fabrikatlar və kənar təşkilatlarını xidmətləri
- ✓ sadalanların hamısı
- Yanacaq
- Köməkçi materiallar

267. Xərclərin vahid, tipik nomenklaturası nəyə əsasən qəbul edilir:

- İşçilərin əmək haqlarına, istifadə olunan resursların həcminə görə
- Xammal və resursların istehsal prosesində istifadə olunma həcminə görə
- ✓ Xərclərin ilkin formasının səciyyəsi, istifadə olunan resursların həcm və tərkibinin müəyyən edilməsinə görə
- İqtisadi elementlərin dəyərinin hesablanmasının uçotuna görə
- Xərc elementləri üzrə maya dəyərinin kalkulyasiyasının hesablanmasına uçotuna görə

268. Xərc maddələri üzrə kalkulyasiya aparılır:

- Kalkulyasiya maddələri üzrə
- Doğru cavab yoxdur
- Xərc maddələrinin maya dəyəri və kalkulyasiya maddələri üzrə
- ✓ Xərc elementləri və kalkulyasiya maddələri üzrə
- Xərc elementləri üzrə

269. Energetikada xərclərin hesablanması obyektlərinə aiddir: (səhvi qeyd edin)

- enerjinin işlənməsi mərhələləri;
- ✓ bütün cavablar səhvdir.
- enerjinin ötürülmə - daşınma mərhələləri;
- enerji istehsalı mərhələləri;
- bütün cavablar doğrudur;

270. Enerji sisteminin gücünün ehtiyatının saxlanılması xərcləri müəyyən edilir:

- ekspert metodu ilə;
- reqressiya təhlili metodu ilə.
- korrelyasiya təhlili metodu ilə;

- √ hesablama yolu ilə;
- ekstrapolyasiya metodu ilə;

271. Su elektrik stansiyalarında və şəbəkə müəssisələrində: (hansı fikir doğrudur)

- şərti-daimi (dəyişməz) xərclər yoxdur;
- bütün cavablar səhvdir.
- bütün cavablar doğrudur
- enerjinin istehsalı-ötürülməsi üsulundan bilavasitə asılı olmyan xərclər yoxdur;
- √ istehsalı həcmi dəyişikliyi ilə bağlı olan dəyişən xərclər yoxdur

272. İstilik elektrik stansiyalarında xərclər bölünür:

- √ həd-yolverilən (mümkün) xərclərə;
- enerjinin istehsalı-ötürülməsi üsulundan bilavasitə asılı olmyan xərclərə,
- dəyişən xərclərə;
- şərti-daimi (dəyişməz) xərclərə;
- elektrik və istilik enerjisinin istehsalının həcminə proporsional dəyişən xərclərə;

273. Enerjinin maya dəyərlərinin franko-istehlakçı kalkulyasiyası:

- istehsalda bütün xərclərin tam uçotunu təmin edir;
- iqtisadi regionlarda energetik güclərinin və enerjinin iri istehlakçılarınin rəşional yerləşməsinin meyarlarından biridir;
- √ bütün cavablar doğrudur.
- enerjinin istehlakçıya qədər daşınmasında bütün xərclərin tam uçotunu təmin edir
- vacib iqtisadi dəyərə malik olur;

274. Energetika istehsalında franko-istehlakçı kalkulyasiyası:

- xam filizdə və istehsal edilən məhsulda metalın olması və miqdarı haqqında məlumatı əks etdirir;
- xərclərin maddələri üzrə konsentrat maya dəyəri haqqında məlumatı əks etdirir.
- metalın, rütubətin xidmətlərinin altında daha yüksək keyfiyyətli xüsusiyyətlər ilə istehsal üçün əlavə xərclərin iqtisadi effektivliyi müəyyən etməyə imkan verir;
- √ texnoloji dövr üzrə enerjinin tam maya dəyərini müəyyən etməyə imkan verir
- müvafiq ehtiyatların çıxarılması vaxtına qədər silinməsi imkan verir;

275. Enerjinin maya dəyərinin hesablamasının əsas xüsusiyyəti:

- onun franko-anbar müəssisə kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-istehlakçı kalkulyasiyasından fərqlidir;
- bütün cavablar səhvdir.
- onun franko-vaqon təyinat stansiyası kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;
- onun franko-vaqon göndərmə stansiyası kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;
- √ onun franko-istehlakçı kalkulyasiyası sənayenin başqa sahələrindəki franko-anbar müəssisə kalkulyasiyasından fərqlidir;

276. Energetikada hansı məhsul vahidinin maya dəyəri kalkulyasiya edilir?

- √ buraxılan məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- hesabat məhsulı (elektrik enerjisi və ya istilik)
- planlı məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)

277. Energetikada hansı şərtlərdə enerjinin tam maya dəyəri kalkulyasiya edilir?

- istehsalçı-zavod
- istehsalçı- anbar
- franko-zavod
- √ franko-istehlakçı
- franko-anbar

278. Enerji müəssisələrində yanacaqın qiyməti uçota alınır:

- franko-anbar istehlakçı
- franko-anbar istehsalçı
- franko-stansiya göndərmə
- bütün cavablar doğrudur
- ✓ franko-stansiya təyinat

279. Enerji müəssisələrində tətbiq edilən sadə kalkulasiya metodunun xüsusiyyətləri aşağıdakılardır:

- xərclər mərhələlər-sexlər üzrə toplanılır
- bütün cavablar səhvdir
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- elektrik stansiyalarında enerji maya dəyəri ümumistansiyalı-ümumtəsərrüfat xərclərinin əlavə edilməsi ilə bütün sex-mərhələlərinin toplam xərcləridir;
- istehsalın əvvəlki mərhələsinin xərcləri sonrakı mərhələlərin xərclərinə daxil edilmir

280. Ayrı-ayrı elektrik stansiyalarında şərti yanacaq vahidinin qiyməti xeyli tərəddüd edə bilər. O asılıdır:

- yanacaq balansının strukturundan
- növlər üzrə təbii yanacaqın qiymət səviyyəsindən
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- yanacağın və istilik ekvivalentlərin keyfiyyətindən
- daşınma və dəmir yolu tariflərinin radiusundan

281. Enerjinin tam maya dəyəri aşağıdakılardan ibarətdir: (Səhvi qeyd edin)

- stansiyalarda enerjinin sənaye maya dəyəri;
- ✓ yanacağın mexaniki verilməsinin bütün qurğularının saxlanılmasına, istismarına və cari təmirinə çəkilən xərclər.
- qarışıq enerji sistemindən blok stansiyalarından alınan enerjinin dəyəri;
- regional elektrik idarəetmə aparatının saxlanması və regional elektrik idarəetmə istehsal xidmətlərinin saxlanması xərcləri;
- elektrik və istilik şəbəkələrində enerji ötürülməsinin və paylaşdırmasının sənaye maya dəyəri;

282. Maşın, elektrik sexləri və istilikləşdirmə sahələri uçota alır:

- yüklə və boşaldılma da daxil olmaqla yanacağın anbardan boşaltma qurğularına ötürməsi xərcləri;
- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri.
- ✓ istismar, cari təmir və amortizasiya xərcləri;
- yanacağın saxlanması anbarlarının saxlanmasına və yanacaq- nəqliyyat sex xərcləri;
- yanacağın onun qəbulu məntəsidən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;

283. Qazanxana xərclərinə aid deyildir:

- ✓ yanacağın mexaniki verilməsinin bütün qurğularının saxlanılmasına, istismarına və cari təmirinə çəkilən xərclər;
- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri;
- zərər udma və zərər ləğv etmə.
- sərf olunan yanacağın dəyəri;
- qazanxana və istilik ölçmə laboratoriyalarının xərcləri;

284. Qazanxana sexinin xərclərinə aiddir: (səhvi qeyd edin)

- zərərlərin tutulması və zərərlərin ləğv edilməsi;
- ✓ yanacağın onun qəbulu məntəsidən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;
- sərf olunan yanacağın dəyəri;
- qazanxana və istilik ölçmə laboratoriyalarının xərcləri.
- su hazırlığı və suyun kimyəvi təmizlənməsi xərcləri;

285. Yarım fabrikat variantı:

- Hazır məhsulun maya dəyərinin müəyyən edilməsi üçün zəruridir
- Doğru cavab yoxdur
- Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qəbul edilməsi zəruridir
- ✓ Yarım fabrikatların kənara reallaşdırılması nəticələrinin müəyyən edilməsi üçün zəruridir
- Xərclərin hər bir sex üzrə uçotunun aparılması üçün zəruridir

286. Yarım fabrikat variantı:

- ✓ Yalnız son məhsulun deyil, həm də xüsusi istehsal yarım fabrikatlarının maya dəyərinin müəyyən edilməsinə əsaslanır
- Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qəbul edilir
- Yarım fabrikatların bir istehsal bölməsindən digərinə ötürülməsi vəziyyətinin həzə alınmasına əks etdirir
- Xərclərin hər bir sex üzrə aparılmasına əsaslanır
- Yarım fabrikatların maya dəyəri müəyyən edilmir

287. Qeyri- yarım fabrikat variantı zamanı

- ✓ Hər bir sexin xərci hazır məhsul buraxılışında iştirak payı kimi qəbul edilir
- Doğru cavab yoxdur
- Yarım fabrikatlar və tam fabrikatların optimal nisbəti müəyyən edilir
- Hazır məhsulun maya dəyəri müəyyən edilmir
- Yarım fabrikatların maya dəyəri müəyyən edilir

288. Elektrik stansiyaları üçün enerjinin kalkulyasiya obyektinə nədir :

- istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisinin maya dəyəri
- enerji paylaşdırılmalı və ötürmənin maya dəyəri;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;
- ✓ elektrik və istilik enerjisinin istehsal maya dəyəri;

289. Elektrik stansiyalarında kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri
- ✓ 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri

290. Enerji idarəetmə (enerji satışı) üçün enerjinin kalkulyasiya obyektinə nədir

- elektrik və istilik enerjisinin istehsal maya dəyəri;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;
- ✓ istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisi maya dəyəri
- enerji paylaşdırılmalı və ötürmənin maya dəyəri;

291. Elektrik və istilik şəbəkələri üçün enerjinin kalkulyasiya obyektinə nədir:

- elektrik və istilik enerjisinin istehsal maya dəyəri;
- istehlakçılara buraxılan faydalı elektrik və istilik enerjisi maya dəyəri
- ✓ enerji paylaşdırılmalı; və ötürmənin maya dəyəri;
- nüvə istilik enerjisinin istehsalının həcmi ;
- istehsal elektrik və istilik enerjisinin həcmi ;

292. Enerjinin, onun ötürülməsinin və paylaşdırılmasının plan maya dəyərlərinə qeyri-məhsuldar xərclər nə aid edilmir:

- təbii azalma normaları çərçivəsində maliyyə aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalmanın normaları çərçivəsində maliyyə dəyərlərinin hesabdan silməsi
- ✓ təbii azalma
- süni azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi

- süni azalma

293. AO --energo şirkəində kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri
- 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.
- √ istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri

294. Elektrik stansiyalarında kalkulyasiya vahidi nədir

- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal istehsal maya dəyəri
- √ 1kVts və 1Qkal ötürülmə və paylaşdırma maya dəyəri müəyyən edilmir.
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) istehsal maya dəyəri
- istehlakçılar üçün buraxılan faydalı (itkilərlə) 1 kVts və 1 Qkal tam maya dəyəri
- 1kVts və elektrik stansiyası kollektorlarından toplayıcılardan, buraxılan 1Qkal Tam maya dəyəri

295. Enerjinin, onun ötürülməsinin və paylaşdırılmasının plan maya dəyərlərinə qeyri-məhsuldar xərclər nə aid edilmir:

- təbii azalma normaları çərçivəsində maliyyə aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalmanın normaları çərçivəsində maliyyə dəyərlərinin hesabdan silməsi
- √ təbii azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalma normaları çərçivəsində əmtəə-maddi aktivlərin xərclərinin hesabdan silməsi
- süni azalma

296. Enerjinin maya dəyərinin fərqləndirici cəhəti nədir?

- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmnin məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması.
- √ şəbəkələrdə güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

297. Enerjinin maya dəyərinin fərqləndirici cəhəti nədir?

- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- √ elektrik stansiyalarında güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmnin məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması.
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

298. Enerjinin maya dəyərinin fərqləndirici cəhəti nədir?

- √ dispetçer enerjisi sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmnin məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması
- dispetçer sistemin ayrı-ayrı stansiyalarında əmtəələrin malların istehsal həcmnin məhdudiyətliyi ilə bağlı olunan xərclərin olması
- maşınqayırma müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- informasiya şəbəkələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması
- metallurjiya müəssisələrində güc ehtiyatının saxlanması üzrə xərclərin olması

299. Elektrik enerjisi sənayesində hansı məhsul vahidinin maya dəyəri hesablanır?

- √ buraxılan məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- hesabat məhsulı (elektrik enerjisi və ya istilik)
- planlı məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)
- faktiki məhsul (elektrik enerjisi və ya istilik)

300. Yanacaq-nəqliyyat sex xərclərinə aiddir: (Səhvi qeyd edin)

- yanacağıın onun qəbulu məntəsindən yanacaq anbarına və ya qazanxananın boşaldılma qurğularına çatdırma xərcləri;
- √ bütün cavablar səhvdir.
- yanacaq hazırlama proseslərinə xərclər də daxil olmaqla yanacağıın mexaniki verilməsi ilə bağlı xərclər;
- yanacağıın saxlanması anbarlarının saxlanması və yanacaq- nəqliyyat xətləri;
- yüklə və boşaldılma da daxil olmaqla yanacağıın anbardan boşaltma qurğularına ötürməsi xərcləri;

301. Daşınmada uçotun obyektləri bunlardır:

- yüksək gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətlərinin saxlanması;
- bütün cavablar səhvdir.
- √ bütün cavablar doğrudur;
- aşağı gərginlikli (voltage) enerjisinin ötürməsinin hava xətlərinin saxlanması;
- yeraltı kabeli xətlərinin xətlərinin saxlanması;

302. Poladın maya dəyərinin kalkulyasiyası necə bölmədən ibarətdir?

- 4
- √ 3
- 2
- 5
- 6

303. Çuqun külçəsinin maya dəyərinin kalkulyasiyası necə bölmədən ibarətdir?

- √ 3
- 2
- 6
- 4
- 5

304. Hazır metal ya paketlərdə və ya nədə göndərilir?

- √ rulonlarla
- qutularla
- tonlarla
- konveyerlərlə
- kiloqramla

305. Tikintidə məhsulun maya dəyərinə təsir göstərən amil deyil

- vergi dərəcələri
- √ investisiya mühiti
- təbii iqlim şəraiti
- relyef şəraiti
- tikinti materiallarının qiymətləri

306. Tikintidə hansı sifarişçi tərəfindən ödənilir?

- √ layihələşdirmə xərclər
- bütün variantlar doğrudur .
- satış xərclər
- quraşdırma xərclər
- inşaat xərclər

307. Tikinti məhsulunun xüsusiyyəti deyil?

- lokal (yerli) xarakterli olması
- √ bütün variantlar doğrudur
- çoxlu sayda norma və normativlər üzrə istehsalı

- daşınmaz olması
- iri qabarıtlı olması

308. Yenidən bölünmə üzrə xərclər daxil olan yarımfabrikatların yenidən bölünməsi üzrə xərcləri harada özünə daxil edir?

- √ verilmiş sexdə
- verilmiş müəssisədə
- verilmiş istehsalda
- verilmiş şöbədə
- verilmiş sahədə

309. Hara bütövlükdə Yenidən bölünmə üzrə xərclər in üçotunun obyektini bildirir?

- şöbə bütövlükdə
- istehsal bütövlükdə
- müəssisə bütövlükdə
- sahə bütövlükdə
- √ sex bütövlükdə

310. Qara metallurğiyada kalkulyasiyası vərəqi hansı formaya malikdir?

- √ vahid tipik
- hazır-aralıq tipili
- əlavə tipli
- əsas tipik
- .hazır tipili

311. Filiz və filiz məhsullarının topdan satış qiymətləri müəyyən edir:

- √ dəmirin və rütubətin normativ olması zamanı ayrı-ayrı yataqlar üçün
- kalkulyasiya maddələrinin nomenklaturasına müvafiq olaraq hər bir maddə, karxana, hövzə üçün ayrı-ayrılıqda;
- bütün cavablar doğrudur
- material, yanacaq, enerji xərclərinin normalarından kənarlaşmaların müəyyən olunması üçün
- metalın və rütubət tərkibi üzrə xidmətlərinin altlarında daha yüksək yüksək keyfiyyətli xüsusiyyətlər ilə istehsalat üçün əlavə xərclərin iqtisadi effektivliyinin tərfi üçün;

312. Zənginləşdirmənin məhsullarının konsentratına maya dəyərinin kalkulyasiyasına daxildir:

- filizdə olan 1 ton metalın tam maya dəyəri haqqında informasiya;
- √ bütün cavablar doğrudur.
- konsentratın hazırlanması tapşırıqların yerinə yetirilməsi, onun istehlakçılara yüklənməsi və ya sonrakı emal üçün başqa istehsal sexlərinə ötürmələri;
- xam filizdə və istehsal edilən məhsulda metalın olması və miqdarı haqqında məlumat;
- xərclərin maddələri üzrə konsentrat maya dəyəri haqqında məlumat;

313. Filizin maya dəyərinin kalkulyasiyatının bölmələri aşağıdakı informasiyanı əks etdirir: (səhvi qeyd edin)

- məlumat filizli hasili işlərin yerinə yetirilməsi haqda məlumat;
- material, yanacaq, enerji xərclərinin normalardan kənarlaşmalar haqqında informasiya
- xərclərin maddələri üzrə altında filizli hasili maya dəyəri;
- materialların, yanacağın və enerjinin xərcləri haqqında məlumat;
- √ kalkulyasiya maddələrinin nomenklaturasına müvafiq olaraq hər bir maddə, karxana, hövzə xərclər haqqında ayrı-ayrılıqda;

314. Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin maya dəyəri hesablanır:

- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasına bölünmə ilə;
- bütün cavablar səhvdir.
- silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmnin 1 m3 dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərinə bölünməsi ilə;
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasına vurması ilə;
- √ silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmnin 1 m3 dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərinə vurması ilə;

315. Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcm hesablanılır:

- Silinməli olan dağ-hazırlıq işlərinin həcmnin 1 m³ dağ kütləsinin orta çəkili maya dəyərinə vurması ilə;
- Bütün cavablar səhvdir.
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasına bölünmə ilə;
- cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasınınaməsi ilə;
- ✓ cari ayda hasil olunan filizin çəkisinin müəyyən edilmiş silinmə normasınınamasına vurması ilə;

316. Tikinti-quraşdırma işlərinin smeta maya dəyərinin növü hansıdır?

- ümumtəsərrüfat
- bütün variantlar doğrudur
- bazis
- hesabat
- ✓ olan və faktiki

317. Smeta dəyərinin funksiyası hansıdır?

- optimal satış şəraitini təmin etmək
- ✓ xərcləri ödəmək və mənfəəti təmin etmək
- xərcləri ödəmək
- sadalananların heç biri
- mənfəəti təmin etmək

318. Smeta dəyəri nəyin əsasında hesablanır?

- smeta normativləri
- bütün variantlar doğrudur
- material xərcləri
- əmək haqqı xərcləri
- ✓ smeta normaları

319. Tikinti-quraşdırma işlərinin smeta dəyərinin tərkib elementi hansıdır?

- ✓ üstəlik xərclər
- alternativ xərclər
- bütün variantlar doğrudur
- satış xərcləri
- vergilər

320. Tikinti – quraşdırma işlərinin smeta dəyərinin tərkib elementi deyil

- birbaşa xərclər
- üstəlik xərclər
- bütün variantlar doğrudur
- ✓ satış xərclər
- planlı yığım

321. İstehsal plan yerinə yetirilməs və məhsulun maya dəyəri və rəqinin birinci bölməsində kalkulyasiya obyektləri kəsiyində və bütövlükdə sex üzrə istehsalın həcmi və istehsal (tam) maya dəyəri haqqında hesabat və daha hansı məlumat verilir.

- çəki
- normativ
- ✓ plan
- faktiki
- bazar

322. Yenidən bölünmə üzrə xərclərin üçotunun obyektinə nədir

- ✓ sex bütövlükdə
- şöbə bütövlükdə
- istehsal bütövlükdə
- müəssisə bütövlükdə
- sahə bütövlükdə

323. Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinə nə daxildir?

- ✓ əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat növ kalkulyasiyasına daxil edilir;
- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanır;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;

324. Doğru cavabı tapmaq. Kalkulyasiya Yenidən bölünmə xərclərlər vərəqinə nə daxildir?

- ✓ yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür beləliklə, yenidən bölünmə cədvəli doldurulur;
- yenidən bölünmə üzrə əldə edilmiş məbləğ seçilən bazaya proporsional məhsul qrupları arasında bölünür;
- enerji daşıyıcılarının, əvəz edilə bilən avadanlıqların xərcləri haqda, əmək haqqının, amortizasiya hesablanması haqda, təmir xərcləri haqda məlumatlar əsasında yenidən bölünmə məbləği hesablanır;
- əlavə (köməkçi) materialların xərcləri haqda məlumat plan kalkulyasiyası daxil edilir;
- metal balansının doldurulması yolu ilə qaytarıla bilən itkilər hesablanır və "Gəlirlər" bölməsinə daxil edilir;

325. Tikintidə üstəlik xərclərə aid deyil

- inzibati xərclər
- bütün variantlar doğrudur.
- ✓ amortizasiya xərclər
- bütün normalaşdırılan xərclər
- təsərrüfat xərcləri

326. Tikintidə üstəlik xərclər əsasən nədən ibarətdir?

- fəhlələrin əsas əmək haqqı xərclərindən
- doğru variant yoxdur
- ✓ inzibati-təsərrüfat xərclərindən
- material xərclərindən
- amirtizasiya xərclərindən

327. Tikintidə birbaşa xərclərə daxil edilir?

- material xərclərə
- sair birbaşa xərclər
- amirtizasiya xərcləri
- fəhlələrin əmək haqqı xərcləri
- ✓ sadalanların hamısı

328. Tikintidə birbaşa xərclərə daxil edilmir?

- material xərcləri
- fəhlələrin əmək haqqı xərcləri
- ✓ idarəetmə xərcləri
- sadalananların hamısı
- maşın və mexanizmlərin istismarı xərcləri

329. Tikinti- quraşdırma işlərinin smeta maya dəyərini növü deyil

- ✓ sex

- bütün variantlar doğrudur
- plan
- faktiki
- smeta

330. Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Alternativ
- Transaksion
- ✓ Tənzimlənən tənzimlənməyən
- faktiki
- Proqnozlaşdırılan

331. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər, bölünmür

- Sabit və dəyişən
- Planlaşdırılan və planlaşdırılmayan
- Son hədd və artan
- ✓ Transaksion
- Qaytarılmayan

332. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür:

- Birbaşa və dolayı
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- Bir elementli və kompleks
- İstehsal və qeyri-istehsal
- Əsas və üstəlik

333. Uyğunluq gözlənilmişdir:

- Bir elementli və kompleks
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər
- İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər
- Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər

334. Uyğun cavabı müəyyənləşdirin

- idarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclərdir
- ✓ Əsas və üstəlik
- bütün cavablar düzgündür
- Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi və nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclərdir
- məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclərdir

335. İdarəetmə qərarlarının qəbul edilməsi və planlaşdırma nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- cari və birdəfəlik
- Cari və faktiki
- ✓ Sabit və dəyişən
- Transaksion
- Son hədd və transaksion

336. Məsuliyyət mərkəzlərinin istehsal fəaliyyətinin tənzimlənməsi nə nəzarət nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür

- ✓ Tənzimlənməyən
- üstəlik
- planlaşdırılan
- Artan
- proqnozlaşdırılan

337. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyatla mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclər bölünür
- Sabit və dəyişən
 - Son hədd və transaksion
 - Alternativ
 - Cari və faktiki
 - √ Cari ya birdəfəlik
338. Məhsulun maya dəyərinin hesablanması, ehtiyat və mənfəətin qiymətləndirilməsi nöqtəyi nəzərindən xərclərin məntiqi ardıcılığını tamamlayın əsas və üstəlik; Cari və birdəfəlik;
- Son hədd və artan
 - proqnozlaşdırılan
 - Cari və faktiki
 - Sabit və dəyişən
 - √ Bir elementli və kompleks
339. Qablaşdırma və sortlaşdırma xərcləri:
- Birbaşa xərcləridir
 - Kompleks xərcləridir
 - √ Məhsuldar xərcləridir
 - Qeyri – məhsuldar xərcləridir
 - Dolay xərcləridir
340. Ticarət – satış xərcləri:
- İstehsal xərcləridir
 - Birbaşa xərcləridir
 - Dolay xərcləridir
 - üstəlik xərcləridir
 - √ Tədavül xərcləridir
341. Qeyri - istehsal xərclərinin əsas hissəsini təşkil edir:
- Birbaşa xərclər
 - Dolay xərclər
 - √ ticarət – satış xərcləri
 - Əsas xərclər
 - üstəlik xərclər
342. İstehlak xüsusiyyətləri üzrə müxtəlif cinsli məhsulların hazırlanmasında xərclərin bölüşdürülməsinin əsası kimi hansı göstəricilərdən istifadə edilir?
- √ dəyər
 - faktiki
 - planlı
 - normativ
 - satış
343. Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun istifadəsində kalkulyasiya olunan məhsulun maya dəyərinin səviyyəsi bir çox hallarda aralıq məhsulun qiymətləndirməsindən asılıdır: o nə qədər yuxarıdırsa, hansı məhsulun maya dəyəri bir o qədər aşağıdır?
- hazırır-aralıq
 - hazır
 - aralıq
 - əlavə
 - √ əsas

344. Kimya istehsallanda bütün əlavə məhsullar sabit qiymətləndirməyə malikdir və yalnız hansı məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur
- √ əsas
 - hazır
 - aralıq
 - əlavə
 - hazırdır-aralıq
345. Kimya istehsallanda yalnız əsas məhsulun maya dəyərinin kalkulyasiya edildiyi zaman bütün əlavə məhsullar hansı qiymətləndirməyə malikdir?
- sürüşkən
 - √ sabit
 - balans
 - bazar
 - plan
346. Kimya istehsalında kompleks istehsal məhsulları hansı məhsullara bölünür?
- əsas və aralıq
 - aralıq və əlavə
 - √ əsas və əlavə
 - əsas və sabit
 - sabit və əlavə
347. Kimya istehsalında ümumi xərclərdən əlavə məhsulların dəyərinin çıxarılması üsulu o kompleks istehsallarda tətbiq edilir, harada ki ... son məhsul buraxılır.
- √ 1
 - 5
 - 4
 - 3
 - 2
348. Kimya istehsalında xərclərin çıxarılması üsulunun istifadəsində kalkulyasiya olunan məhsulun maya dəyərinin səviyyəsi bir çox hallarda hansı məhsulun qiymətləndirməsindən asılıdır?
- əsas
 - hazırdır-aralıq
 - hazır
 - aralıq
 - √ əlavə
349. Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur:
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır
 - Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
 - Dəyişən kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
 - Dəyişən kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
 - √ Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
350. Aşağıdakı ifadələrdən hansı yanlıştır
- Sabit kapital – məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərinin iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır
 - Sabit kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
 - √ Sabit kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini hissə - hissə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
 - Sabit kapital – bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini hissə - hissə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
 - Sabit kapital – məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
351. Dəyişən kapital

- √ məhsulun istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərinə bütövlükdə keçirən kapitaldır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
- Bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır

352. Sabit kapital:

- √ Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
- Məhsul istehsalında istifadə olunan yalnız pul resurslarıdır
- Bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərinə bütövlükdə keçirən kapitaldır
- məhsulun istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
- Bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır

353. ($D = c + v + m$) ifadəsində V - ilə xarakterizə olunur:

- Dəyər
- sabit kapital
- Maya dəyəri
- İzafi mənfəət
- √ Dəyişən kapital

354. ($D = c + v + m$) ifadəsində c -ilə xarakterizə olunur:

- Dəyər
- Maya dəyəri
- İzafi mənfəət
- Dəyişən kapital
- √ sabit kapital

355. ($Md + m$) ifadəsi ilə hesablanır:

- sabit kapital
- Həqiqi mənfəət
- √ Dəyər
- İzafi mənfəət
- Dəyişən kapital

356. Kimya istehsalında, əlavə məhsul necə qiymətləndirilə bilər?

- √ əsas materialların qiymətləri üzrə
- əsas materialların qiymətləri üzrə
- sabit qiymətləri üzrə
- əlavə materialların qiymətləri üzrə
- aralıq materialların qiymətləri üzrə

357. ($D - MD$) ifadəsi ilə xarakterizə olunur

- Dəyər
- √ İzafi mənfəət
- Dəyişən kapital
- Sabit kapital
- Maya dəyəri

358. ($D - m$) ifadəsi ilə xarakterizə olunur:

- √ Maya dəyəri
- Dəyişən kapital
- İzafi mənfəət

- Sabit kapital
- Dəyər

359. kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- pul formada çəki vahidləri
- ✓ natural formada vahidləri çəki və həcm
- şərti-texniki vahidlər
- texniki vahidlər
- pul formada həcm vahidləri.

360. kimya müəssisələrdə hansı kalkulyasiya vahidləri tətbiq edilir?

- pul formada çəki vahidləri
- şərti-texniki vahidlər
- texniki vahidlər
- pul formada həcm vahidləri.
- ✓ şərti- natural vahidlər

361. Kompleks kimya istehsalında nə asılı olaraq, kalkulyasiya zamanı ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərinin hesablamasının etibarlılığını təmin edə bilən üsullar tətbiq edilir?

- ✓ xammalın xüsusiyyətləri
- alınan məhsulun assortimenti
- əlavə məhsulun xüsusiyyətləri
- aralıq məhsulun assortimenti
- alınan məhsulun xüsusiyyətləri

362. Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:

- xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir
- sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxarılır
- əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
- ✓ əlavə məhsul sabit qiymətlə qiymətləndirilir
- onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür.

363. Kommersiya maya dəyərin bərabərdir:

- Aşınma xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə
- Aşınma xərcləri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir
- Ümumi təsərrüfat xərcləri ilə sosial sığortaya ayırımların cəminə
- ✓ İstehsal Maya dəyəri ilə qeyri – istehsal xərclərin cəminə
- İstehsal, tədavül və kommersiya xərclərinin cəminə

364. Tam maya dəyəri bərabərdir

- Ümumi təsərrüfat xərcləri ilə sosial sığortaya ayırımların cəminə
- ✓ İstehsal Maya dəyəri ilə qeyri – istehsal xərclərin cəminə
- Aşınma xərcləri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir
- Aşınma xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə
- İstehsal və tədavül xərclərinin cəminə

365. İstehsal maya dəyəri:

- ✓ Sex maya dəyəri ilə ümumi təsərrüfat xərclərinin cəminə bərabərdir
- İstehsal maya dəyəri ilə qeyri - istehsal xərclərinin cəminə bərabərdir
- Emal xərcləri ilə sosial sığortaya ayırımların cəminə bərabərdir
- Emal xərcləri ilə Tədavül xərclərinin cəminə bərabərdir
- material xərcləri ilə amortizasiya ayırımlarının cəminə bərabərdir

366. Sex maya dəyəri:

- √ Xammal, material xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir
- Material xərcləri ilə Emal xərclərinin cəminə bərabərdir
- Tədavül xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir
- Xammal xərcləri ilə emal xərclərinin cəminə bərabərdir
- xammal xərcləri ilə material xərclərinin cəminə bərabərdir

367. Kompleks kimya istehsalında nə asılı olaraq, kalkulyasiya zamanı ayrı-ayrı məhsulların maya dəyərinin hesablamasının etibarlılığını təmin edə bilən üsullar tətbiq edilir.

- √ alınan məhsulun xarakteri və nomenklaturası
- aralıq məhsulun assortimenti
- assortiment aralıq istehsalatı
- əlavə məhsulun xüsusiyyətləri
- alınan məhsulun assortimenti
- alınan məhsulun xüsusiyyətləri

368. Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:

- √ sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əlavə məhsulun dəyəri çıxarılır
- əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
- sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxarılır
- xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir
- onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür.

369. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin formasıdır

- Biznes
- Sex
- Kommersiya
- √ faktiki
- tədavül

370. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin formasıdır:

- Biznes
- Təsərrüfat
- İstehsal
- Kommersiya
- √ normativ

371. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin forması deyil

- Kommersiya
- √ tədavül
- Sex
- istehsal
- plan

372. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərinin formasıdır:

- √ layihə
- kommersiya
- istehsal
- təsərrüfat
- Biznes

373. İstehsal prosesi, Qarşıda qoyulan məqsədlər ardıcılığını etdirsək bu ifadələr nəyin formalaşmasına səbəb olar?
- √ Maya dəyərinin formalarının
 - maya dəyərinin Dəyərdə xüsusi çəkisinin
 - Maya dəyərinin quruluşunun
 - Maya dəyərinin kəmiyyətinin
 - Maya dəyərinin keyfiyyətinin
374. Doğru cavabı tapmaq. Xərclərin bölüşdürülməsinin kombinə edilmiş üsulu xərclərin çıxarılması üsuluna və xərclərin bölüşdürülməsi üsuluna xas olan prinsiplərin kombinasiyasına necə əsaslanır:
- xərclərin qalana ölçüsü bütün əlavə məhsulların maya dəyərini təmsil edir
 - onlar arasında bu hər hansı bir plan bazaya proporsional olaraq bölüşdürülür
 - √ xərclərin qalana ölçüsü bütün əsas məhsulların maya dəyərini təmsil edir
 - əlavə məhsul sürüşkən qiymətlə qiymətləndirilir
 - sex və ya yenidən bölmə üzrə xərclərin ümumi ölçüsündən əsas məhsulun dəyəri çıxarılır
375. Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::
- √ informasiya, auditor, məsləhət və başqa oxşar xidmətlərin ödəniş xərcləri;
 - binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
 - göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
 - istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
 - maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
376. Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::
- √ ümumtəsərrüfat təyinatları bina üçün icarə haqqı;
 - binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
 - göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
 - istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
 - maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
377. Aşağıdakılardan hansı doğrudur
- √ Sabit kapital - bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
 - doğru variant yoxdur
 - Sabit kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
 - İzafi mənfəət – Müəssisənin Sosial Sığortaya ayırmaları çıxdıqdan sonra yerdə qalan hissəsidir
 - Dəyişən kapital - məhsul istehsalında daim iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır
378. Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur. Nə?
- Sabit kapital
 - √ Belə cavab yoxdur
 - Dəyər
 - İzafi mənfəət
 - Dəyişən kapital
379. Aşağıdakı ifadələrdən hansı doğrudur
- Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini iki il ərzində məhsulun üzərində keçirən kapitaldır
 - Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında yalnız pul resursları şəklində istifadə olunur.
 - Dəyişən kapital – bir neçə istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır
 - Dəyişən kapital - bir istehsal prosesində iştirak edən və öz dəyərini məhsulun üzərinə hissə-hissə keçirən kapitaldır.
 - √ Dəyişən kapital - Məhsul istehsalında iştirak edən və öz dəyərini bütövlükdə məhsulun üzərinə keçirən kapitaldır.
380. İstehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:
- √ göstərilən xidmətlərin növləri ilə;

- plan hesabatı üzrə
- balans hesabatı üzrə
- faktiki hesabat üzrə
- normativ hesabatı üzrə

381. Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- √ sağlamlıq və mədəni-maarifləndirici təyinatlı təsisatlar
- istehsalı təmin etmək;
- fərdi istehsal;
- istehsalı qablaşdırmaq;
- komplektləşdirmə avadanlığı.

382. Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- komplektləşdirmə avadanlığı.
- fərdi istehsal;
- √ yeməxanalar və bufetlər; məktəbəqədər təsisatlar (müəssisələr) (bağçalar, körpələr evi);
- tədarük təşkilatları.;
- qablaşdırma təşkilatları;

383. Məhsulun istehsalı ilə bağlı olan birbaşa məcmu xərclər necə adlanır:

- fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
- dolayı xərclər.
- birbaşa xərclər
- √ məhsulun sahə maya dəyəri;
- digər xərclər;

384. Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- √ tikiş və məişət xidmətin başqa emalatxanaları
- fərdi istehsal;
- qablaşdırma təşkilatları;
- komplektləşdirmə avadanlığı.
- tədarük təşkilatları;

385. Istehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:

- plan hesabatı üzrə
- normativ hesabatı üzrə
- √ uçot obyektləri üzrə
- faktiki hesabat üzrə
- balans hesabatı üzrə

386. Xidmət təsərrüfatına hər şeydən əvvəl aiddir:

- komplektləşdirmə avadanlığı.
- fərdi istehsal;
- √ mənzil- kommunal təsərrüfatları (yaşayış evləri, yataqxanalar, camaşırxanalar, hamamlar);
- tədarük təşkilatları;
- qablaşdırma təşkilatları;

387. Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- √ inzibati-idarəetmə xərcləri;

388. Ümumistehsal xərclərinə aiddir:

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri
 - təyinat ilə oxşar başqa xərclər
 - istehsala xidmətilə məşğul olan işçilərin əmək haqqları ;
 - binanın icarə haqqı, maşın və avadanlıqlar və istehsalda istifadə edilən başqa əsas vəsaitlər;
- ✓ bütün cavablar doğrudur

389. Ümumistehsal xərclərinə aiddir:

- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
 - istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amotizasiya ayırmaları;
- ✓ bütün cavablar doğrudur
- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
 - göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;

390. Məhsul müəyyən növünün istehsalı və reallaşdırması zamanı çəkilən xərclərin bütün növləri necə adlanır:

- birbaşa xərclər
 - dolaylı xərclər.
 - fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
 - digər xərclər;
- ✓ məhsulun sahə maya dəyəri;

391. Təşkilatın iqtisadi xidmətləri tərəfindən yenidən baxılmasına qədər müəyyən zaman müddəti ərzində (birn qayda olaraq, bir il) sabit qalan qiymətlər necə adlanır

- ✓ plan qiymətləri;
- müqavilə qiymətlər.
 - bazar qiymətləri.
 - hədd qiymətləri;
 - faktiki qiymətlər;

392. Istehsala xidmət edən obyektlərinin xərclərinin uçotu necə təşkil edilə bilər:

- ✓ yaranma yerləri üzrə;
- normativ hesabatı üzrə
 - plan hesabatı üzrə
 - balans hesabatı üzrə
 - faktiki hesabat üzrə

393. Təşkilatın iqtisadi xidmətləri tərəfindən yenidən baxılmasına qədər müəyyən zaman müddəti ərzində (bir qayda olaraq, bir il) sabit qalan qiymətlər necə adlanır

- bazar qiymətləri.
 - müqavilə qiymətlər.
- ✓ uçot qiymətləri;
- faktiki qiymətlər;
 - hədd qiymətləri;

394. əgər Məhsulun maya dəyərini iki dəfə artırısaq onda, sabit kapitalın həcmi necə dəyişər?

- 4 dəfə azalar
 - 4 dəfə artar
 - Dəyişməz
 - 2 dəfə azalar
- ✓ 2 dəfə artar

395. Məhsul istehsalı zaman məlum olur ki, dəyər maya dəyərindən 10% çoxdur. Onda Maya dəyəri Məhsulun dəyərindən neçə faiz azdır?

- 9,9%
- 9,2%
- ✓ 9,09%
- 9,8%
- 10%

396. Məhsulun qiyməti 10% artırılırsa maya dəyəri neçə faiz dəyişər

- 1% artar
- ✓ 10% artar
- 2% artar
- Dəyişməz
- 1% azalar

397. Sabit kapitalla dəyişən kapitalın cəmi 10 min manatdır. Məhsulun sabit kapitalı onun dəyərinin 20 % - ni təşkil edir, onda izafi mənfəəti tapın? Burada sabit kapital 4 min manatdır

- 10,5 min manat
- 13,6 min manat
- ✓ 10 min manat
- 8,4 min manat
- 7,8 min manat

398. Məhsulun maya dəyəri sabit kapitalla Dəyişən kapitalın cəminə bərabər ola bilərmi?

- ✓ Olar
- Əgər bu prosesdə izafi mənfəət də iştirak etsə olar
- Əgər sabit kapitalla dəyişən kapitalın fərqi 2 min manat olarsa, olar
- Əgər Maya dəyəri dəyərin hissəsini təşkil edərsə
- Olmaz

399. əgər Sabit kapital 2 min manat, Dəyişən kapital 3 min manat və izafi mənfəət 4 min manat olarsa, Onda məhsulun Dəyərini tapmaq olarmı?

- ✓ olar, 4 min manat
- Olar, 7 min manat
- Olmaz çünki, işçilərin əmək haqqı hesablanmayıb
- Olar, 6 min manat
- olmaz, çünki maya dəyəri göstəricisi yoxdur

400. Məhsulun istehsalı ilə bağlı olan birbaşa məcmu xərclər necə adlanır:

- fəaliyyətin adi növləri ilə xərclər;
- faktiki qiymətlər;
- hədd qiymətləri;
- bazar qiymətləri.
- ✓ məhsulun sahə maya dəyəri;

401. Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- ✓ istehsal prosesilə bağlı olmayan ümumtəsərrüfat heyətinin saxlanması xərcləri;

402. İstənilən istehsal təşkilatının uçot işinin əsas sahəsi, şübhəsiz ki,....:

- Müvafiq maddələrin üzrə istehsala çəkilən faktiki xərclərin vaxtlı vaxtı və düzgün əks edilməsi;

- Maya dəyərində azalmanın ehtiyatlarının aşkarlanması
- məhsulun istehsalına operativ nəzarətin reallaşdırması üçün informasiyanın verilməsi;
- ✓ istehsala çəkilən faktiki xərclərin müəyən edilməsi
- Qeyri-məhsuldar xərclərin və itkilərin qabağını almaları.

403. İstənilən istehsal təşkilatının uçot işinin əsas sahəsi, şübhəsiz ki,...:

- müvafiq maddələrin üzrə istehsala çəkilən faktiki xərclərin vaxtlı- vaxtıda və düzgün əks edilməsi;
- ✓ istehsala çəkilən faktiki xərclərin uçotu
- qeyri-məhsuldar xərclərin və itkilərin qabağının alınması.
- maya dəyərində azalmanın ehtiyatlarının aşkarlanması
- məhsulun istehsalına operativ nəzarətin reallaşdırması üçün informasiyanın verilməsi;

404. Maya dəyərini quruluşuna görə xalq təsərrüfatı sahələri bölünmür

- Enerji tutumlu
- ✓ xərc tutumlu
- Material tutumlu
- Əmək tutumlu
- Fond tutumlu

405. Maya dəyərini quruluşu

- ✓ Onun təşkil edən elementlərin yaxud maddələrin xüsusi çəkisi başa düşülür
- maya dəyərini Tədavül xərclərinə görə xüsusi çəkisi başa düşülür.
- Maya dəyərini tam maya dəyərini görə xüsusi çəkisi başa düşülür
- Maya dəyərini ümumi mənfəətə görə xüsusi çəkisi başa düşülür
- Maya dəyərini məhsulun dəyərini görə xüsusi çəkisi başa düşülür

406. Maya dəyərini daxil olan xərclərin ölçüsü hansı göstəricini müəyən edir?

- Maya dəyərini keyfiyyətini
- sadalanların hamısını
- Maya dəyərini formalarını
- ✓ maya dəyərini quruluşunu
- maya dəyərini kəmiyyətini

407. Aşağıdakılardan hansı maya dəyərini forması deyil?

- İstehsal
- Kommersiya
- Ümumi
- Fərdi
- ✓ Biznes

408. Ümumtəsərrüfat xərclərinə aiddir::

- göstərilən mülkiyyətin sığorta xərcləri;
- binanın qızdırması, işıqlandırması və xidməti xərcləri;
- ✓ idarəetmə və ümumtəsərrüfat təyinatlı əsas vəsaitlərin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;
- maşın və avadanlıqların saxlanması və istismarına
- istehsalda istifadə edilən əsas vəsaitlərin və başqa mülkiyyətin təmir xərcləri və amortizasiya ayırmaları;

409. Maya dəyərini ümumiləşdirilmiş şəkildə hansı xərclər daxildir:

- Əmək haqqı xərcləri
- Amortizasiya xərcləri
- Xammal və material xərcləri
- ✓ bütün variantlar doğrudur
- Xammal və material xərcləri (qaytarılan tullantılar çıxılmaqla)

410. Maya dəyərinin daha real ölçüsü hesab olunur:

- Fərdi maya dəyəri
- İstehsal maya dəyəri
- ✓ orta sahəli maya dəyəri
- Tam maya dəyəri
- Kommersiya maya dəyəri

411. Maya dəyərinin məlum formaları arasındakı nisbətlərin təhlili və ya səbəb olur?

- ✓ İstehsalın səmərəliliyini müəyyən etməyə
- İstehsalın rentabelliyyəni müəyyən etməyə
- heç nəyə
- Kommersiya xərclərini müəyyən etməyə
- İstehsal xərclərini müəyyən etməyə

412. Maya dəyərinin formasıdır?

- Layihə
- ✓ hamısı
- Faktiki
- Normativ
- Plan

413. Maya dəyərinin formasıdır?

- Kommersiya
- ✓ hamısı
- İstehsal
- smeta
- Layihə və plan

414. Xüsusi avadanlıqların tətbiqi ilə istehsal necə adlandırılır

- köməkçi istehsal;
- fərdi istehsal;
- ✓ kütləvi istehsal;
- seriya istehsalı.

415. Kalkulyasiya obyektinə dedikdə:

- ✓ Müəyyən istehlak dəyərinə malik olan məhsul növü başa düşülür
- Hazır məhsulun kalkulyasiya elementləri üzrə qruplaşdırılması başa düşülür
- Müəssisələr daxilində məhsulun fəaliyyət göstəricilərinin əlaqələndirilməsi başa düşülür
- Məhsul istehsalının reallaşdırılması mərhələləri başa düşülür
- Kalkulyasiya etmənin mərhələləri başa düşülür

416. Xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- ✓ Məhsul istehsalının mərhələləri
- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturaya əsasən qruplaşdırılması mərhələləri
- Doğru cavab yoxdur
- Xərclərin kalkulyasiya etmə mərhələləri
- Məhsulun istehsalçıdan istehlakçıya çatdırılması mərhələləri

417. Xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- ✓ Ayrı qatlar
- İstehsal qurğuları

- Sabit kapital
- dəyişən kapital
- Xammal

418. Xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- Gəlir və mənfəət
- ✓ İstehsal səxləri
- Kalkulyasiya maddələri
- Yarım fabrikat
- Xammal və materiallar

419. Xərclərin uçotu obyektinə:

- məhsulun istehsal yerləridir
- Məhsulun emalı yerləridir
- məhsulun istehlakçıya çatdırılması yerləridir
- Məhsulun daşınması yerləridir
- ✓ Məhsulun yaranması yerləridir

420. İstehsal xərclərinin uçotu və maya dəyərinin kalkulyasiyası:

- ✓ məhsulun maya dəyəri haqqında informasiyanın əldə edilməsi üzrə vahid prosesidir
- Xərclərin vahid, tipik nomenklaturasının qəbulu zamanı vahid informasiya prosesidir
- Xərclərin elementləri üzrə qruplaşdırılması zamanı vahid informasiya prosesidir
- Xərclərin kalkulyasiya maddələri üzrə qruplaşdırılması zamanı vahid informasiya prosesidir
- İstehsal maya dəyərinin kalkulyasiyası zamanı informasiyanın əldə edilməsi üzrə vahid prosesidir

421. Məhsul istehsalında əl əməyinin payını xeyli azaldan istehsal necə adlandırılır

- ✓ kütləvi istehsal;
- köməkçi istehsal;
- seriya istehsalı.
- fərdi istehsal;

422. Tədris-kurs kombinarların aid olduğu istehsal və təsərrüfat necə adlanır:

- əsas istehsal.
- köməkçi istehsal;
- sınaq istehsalı;
- tədarük təsərrüfatı;
- ✓ istehsal və təsərrüfata xidmət edilən;

423. Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- ✓ sınaqdan keçməmiş məmulatlar,
- istirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.
- hazır məhsulun qalıqları;
- xammalın, materialların qalıqları;
- yarımfabrikatların qalıqları

424. Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatlarıdır;
- birbaşa xərclər;
- nəqliyyat xərcləri;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- ✓ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən materialların dəyər qiyməti

425. Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- birbaşa xərclər;
- nəqliyyat xərcləri;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən xammalın dəyər qiyməti
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;

426. Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- nəqliyyat xərcləri;
- birbaşa xərclər;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən təbii resursların dəyər qiyməti

427. Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən enerjinin dəyər qiyməti
- birbaşa xərclər;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;
- nəqliyyat xərcləri;

428. Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- hazır məhsulun qalıqları;
- Xammalın, materialların qalıqları;
- İstirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.
- yarımfabrikatların qalıqları
- √ texniki qəbul olunmamış məmulatlar,

429. Başa çatmamış istehsal bu nədir :

- yarımfabrikatların qalıqları
- istirahətlər müvafiq xərclər ilə bitməmiş məhsulun qalıqları.
- hazır məhsulun qalıqları;
- xammalın, materialların qalıqları;
- √ komplektləşməmiş məmulatlar,

430. Hazır məhsulun faktiki dəyərinə nə aiddir:

- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən yanacağın dəyər qiyməti
- nəqliyyat xərcləri;
- birbaşa xərclər;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehal ehtiyatlarıdır;

431. Yeyinti sənayesində maya dəyərinə təsir göstərən amillər hansılardır:

- xammaldan səmərəli istifadə
- √ sadalanan bütün variantlar doğrudur
- xammalın keyfiyyətinin dəyişdirilməsi
- təchizat şəraitinin yaxşılaşdırılması
- xammalın tərkibinin dəyişdirilməsi

432. Kənd təsərrüfatında təsnifləşdirilən xərclərdən hansı səhv variantdır:

- sadə və mürəkkəb, sadə və mürəkkəb, birbaşa və dolay
- √ fərdi və istehsal
- sadə və mürəkkəb

- əsas və üstəlik
- birbaşa və dolayı

433. Normativ metoddan hansı sahələrdə istifadə olunur:

- Xammalın hazır məhsula çevrilməsi sahələrində
- Heç biri
- √ Maşınqayırma və yeyinti sənaye sahələrində
- Fərdi və xırda seriyalı istehsalda
- Təmir və köməkçi istehsal sahələrində

434. Norma və normativlər sistemi vasitəsi ilə idarə olunan metod:

- Sifariş və normativ
- Mərhələ
- Sifariş
- Proses
- √ Normativ

435. Normativ metod

- Xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodudur
- √ Yalnız xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodu deyil, həmçinin xərclərin maya dəyərini formalaşdırma və idarə olunmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin maksimum dərəcədə aşağı salınmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin idarə olunmasına nəzarət metodudur
- Xərclərin maya dəyərini formalaşdırma nəzarət metodudur

436. Mərhələ metodu hansı sahələrdə tətbiq olunur:

- Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı sahələrində
- Fərdi istehsal sahələrində
- √ Xammalın hazır məhsula çevrilməsi ilə fərqlənən sahələrdə
- Köməkçi istehsal sahələrində
- Xırda seriyalı istehsal sahələrində

437. Sifariş metoduna aid olan istehsal yerlərində xərclərin uçotu obyektinə ola bilər:

- √ Ayrı-ayrı sifarişlər
- Heç biri
- Hamısı
- Kalkulyasiya vahidləri
- İstehsal avadanlıqları

438. Sifariş metodunun tətbiqi sferasına aid etmək olar:

- √ Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı
- Heç birini
- Yüngül sənayeni
- Yeyinti sənayesini
- Maşınqayırma sahələrini

439. Hazır məhsulun faktiki dəyərini nə aiddir:

- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən əmək ehtiyatlarının dəyər qiyməti
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- birbaşa xərclər;
- nəqliyyat xərcləri;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehsal ehtiyatlarıdır;

440. Faktiki maya dəyər üzrə bu metodun istifadəsində:
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
 - hesablamanın bu üsulunda, maya dəyəri müxtəlif ola bilər.
- ✓ əgər bu ay ərzində istehsal edilən məhsul həmin bu dövrdə reallaşarsa əlavə narahatlıq yaranır;
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
 - faktiki maya dəyər üzrə hazır məhsulu əks etdirmək daha asandır, təşkilatlar verilən üsuldan az istifadə edirlər;
441. Bu variant yalnız son məhsulun deyil, həm də xüsusi istehsal yarım fabrikatlarının maya dəyərinin müəyyən edilməsinə əsaslanır:
- ✓ Yarım fabrikat
- Yarım fabrikat və tam fabrikat
 - Tam fabrikat
 - Qeyri – yarım fabrikat
 - Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
442. Bu variant yarım fabrikatların kənara reallaşdırılması nəticələrinin müəyyən edilməsi zəruridir:
- ✓ Yarım fabrikat
- Qeyri – yarım fabrikat
 - Yarım fabrikat və qeyri – yarım fabrikat
 - Yarım fabrikat və tam fabrikat
 - Tam fabrikat
443. Kalkulyasiya etmənin üsulları dedikdə:
- Xərclərlə gəlirlər arasında proporsionallığın təmin olunmasında ümumi qaydaları başa düşülür
 - Doğru cavab yoxdur
- ✓ Onun müəyyən obyektə uçotunun və xərclərin bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür.
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür
 - Xərclərin yana məhsullara aid edilməsinin ümumi qaydaları başa düşülür
444. Xərclərin yanan məhsula aid edilməsi üsulunda yanan məhsullar və tullantılar kalkulyasiya hesablamaları zamanı qiymətləndirilir:
- Qiymətləndirilmir, çünki bunların qiymətləndirilməsinin heç bir əhəmiyyəti yoxdur
 - Doğru cavab yoxdur
 - Bu məhsullar kalkulyasiya hesablamaları zamanı qiymətləndirilmir, çünki, onlar məhsulun maya dəyərində nəzərə alınır
 - Sonradan razılaşdırılmış qiymətlərə görə qiymətləndirilir
- ✓ Əvvəlcədən nəzərdə tutulmuş hesablaşma qiymətləri ilə qiymətləndirilir
445. Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulunun tətbiqi zaman aşağıdakı qanunauyğunluq gözlənilir:
- ✓ Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya edilmədən çıxılır
- Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclər və yanan məhsullardan tullantıların dəyəri kalkulyasiya zamanı çıxılır
 - Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclər və yanan məhsullardan tullantıların dəyəri kalkulyasiya edilmədən çıxılır
 - Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya edildikdən sonra çıxılır
 - Əsas məhsul növləri üzrə ümumi xərclərdən, yanan məhsulların və tullantıların dəyəri kalkulyasiya zamanı çıxılır
446. Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu əsasən tətbiq edilir:
- Kimya, metallurjiya və digər sahələrdə
 - Doğru cavab yoxdur
- ✓ Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə
- Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsal həcminə bölünməsinə nəzərdə tutan sahələrdə
 - Xərclərin uçotu obyektə həminin əmtəələr qrupu olan sahələrdə
447. Kalkulyasiyanın müəyyən obyektə uçotunun və xərclərin bölüşdürülməsinin ümumi qaydaları başa düşülür:
- Xərclərin məcmu uçotu
 - Xərclərin mühasibat uçotu məlumatlarına əsasən qiymətləndirilməsi

- √ Kalkulyasiya etmənin üsulları
- Kalkulyasiya vahidləri
- Kalkulyasiya normalar

448. Yüngül sənayedə kalkulyasiya obyektini kimi seçilir:

- xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 1000 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 10 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 1000 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr
- xammalın ilkin emalında 10 ton, əyiricilikdə 1000 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 1000 poqon metr
- √ xammalın ilkin emalında 1 ton, əyiricilikdə 100 kq, müxtəlif artikullu parçalar mərhələsində 100 poqon metr

449. Yeyinti sənaye sahələrinin hazır məhsullarının xarakterik cəhətləri:

- √ onların nəql edilməsi və satışı xərclərinin nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- bütün variantlar doğrudur
- onların nəql edilməsi xərclərinin yüksək və satışı xərclərinin nisbətən aşağı xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- onların nəql edilməsi xərclərinin aşağı və satışı xərclərinin nisbətən yüksək xüsusi çəkiyə malik olmasıdır
- onların nəql edilməsi və satışı xərclərinin nisbətən aşağı xüsusi çəkiyə malik olmasıdır

450. Məhsulun kütləvi və iri seriyalı istehsalında, məsələn toxuculuq, trikotaj, ayaqqabı istehsalında hansı metoddan istifadə edilir

- xərclərinin faktiki maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin plan maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin sifariş üzrə hesablanması metodu
- xərclərinin ixtisar maya dəyər üzrə hesablanması metodu
- √ xərclərinin normativ maya dəyər üzrə hesablanması metodu

451. Faktiki maya dəyər üzrə bu metodun istifadəsində

- faktiki maya dəyər üzrə hazır məhsulu əks etdirmək daha asandır, təşkilatlar verilən üsuldən az istifadə edirlər;
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;
- hesablamanın bu üsulunda, maya dəyəri müxtəlif ola bilər.
- √ əgər bu ay ərzində istehsal edilən məhsul bu həmin dövrdə reallaşırsa əlavə narahatlıq yaranır;
- hazır məhsulun faktiki maya dəyəri yalnız hesabat ayının sonunda formalaşa bilər;

452. Hazır məhsulun faktiki dəyərində nə aiddir:

- √ hazır məhsulun istehsalında istifadə edilən əsas vəsaitlərin dəyər qiyməti
- nəqliyyat xərcləri;
- birbaşa xərclər;
- hazır məhsulun istehsalı ilə bağlı bütün faktiki xərclər;
- satış üçün nəzərdə tutulan maddi-istehlak ehtiyatlarıdır;

453. Kalkulyasiya vahidlərinin aşağıdakı qrupları vardır:

- İş Vahidləri
- Natural vahidlər
- İstismar vahidlər
- Şərti natural vahidlər
- √ bütün variantlar doğrudur

454. Kalkulyasiya obyektinin istehlak dəyərini ölçü meyarı kimi çıxış edir:

- Natural vahidlər
- Şərti natural vahidlər
- Dəyər vahidləri
- √ Kalkulyasiya vahidləri
- Şərti vahidlər

455. Kalkulyasiya obyektinin ölçü vasitələridir:

- Natural vahidlər
- Texnoloji vahidlər
- √ Şərti natural vahidlər
- Kalkulyasiya vahidləri
- Sahə vahidləri

456. Kalkulyasiya vahidləri :

- Kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin ölçü meyarıdır
- Kalkulyasiya etmənin vahid, tipik nomenklaturasıdır
- √ Kalkulyasiya obyektinin istehlak dəyərinin ölçü meyarı kimi çıxış edir
- Məhsul vahidinin reallaşdırılmasının ölçü vahidi kimi çıxış edir
- Kalkulyasiya obyektinin istehsal dəyərinin ölçü meyarıdır

457. Kalkulyasiya vahidləri :

- √ Kalkulyasiya obyektinin ölçü vasitələridir
- Doğru cavab yoxdur
- Kalkulyasiya obyektinin istehsal dəyərinin ölçü meyarıdır
- Kalkulyasiya obyektinin maya dəyərinin ölçü meyarıdır
- Kalkulyasiya etmənin vahid, tipik nomenklaturasıdır.

458. Hasiledici sənayedə və energetikada xərclərin uçotu və kalkulyasiya obyektləri arasındakı fərq ola bilər:

- √ Bu sahələrdə xərclərin uçotu və kalkulyasiya obyektləri arasında heç bir fərq yoxdur, yəni onlar eynidir
- Doğru cavab yoxdur
- Hasiledici sənayedə müxtəlif çeşidli məhsullar buraxıldığı halda energetikada yalnız bir tip məhsul buraxılır
- Energetikada müxtəlif çeşidli məhsullar buraxıldığı halda, hasiledici sənayedə yalnız bir tip məhsul buraxılır
- Hasiledici sənaye sahələrində bitməmiş istehsal olduğu halda energetikada bu halda rast gəlinmir

459. Mürəkkəb quruluşlu avadanlıqların istehsalı hansı metodun tətbiqi sferasına aiddir:

- √ Sifariş
- Mərhələ
- Məmulat
- Proses
- Normativ

460. Məmulat metodunun tətbiqi sferası:

- Maşınqayırma və yeyinti sənayesində məhsulların istehsalı ilə məhdudlaşır
- Doğru cavab yoxdur
- Yalnız maşın və avadanlıqların istehsalı ilə məhdudlaşır
- √ Ehtiyat hissələrinin, detalların, sanitari texniki avadanlığın və s. İstehsalı ilə məhdudlaşır
- Fərdi və xırda seriyalı istehsal sahələrində məhsul istehsalı ilə məhdudlaşır

461. Məmulat metodunda xərclərin uçotu obyektləri

- Məhsul istehsalı zamanı alınan sifarişlərdir
- Mühasibat uçotu məlumatlarıdır
- Kalkulyasiya obyektindən fərqlənir
- √ Eyni zamanda kalkulyasiya obyektidir
- Ayrı-ayrı məhsul vahidləridir

462. Məmulat metodu:

- Xərclərin müəyyən edilməsinin mühasibat metodudur
- Doğru cavab yoxdur

- ✓ Kütləvi istehsal sahələrində konkret məhsul növləri üzrə xərclərin ümumiləşdirilməsinə əsaslanır
- Xərclər mərhələlər üzrə ümumiləşdirilir və hər bir mərhələdə məhsulun maya dəyəri kalkulyasiya olunur
- Fərdi və xırda seriya istehsal sahələrində tətbiq olunur

463. Bu üsul əsasən kimya, metallurgiya və digər bu tip sahələrdə tətbiq olunur

- Normativ üsul
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- ✓ Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Xərclərin toplanılması üsulu
- Birbaşa hesablamalar üsulu

464. Bu üsul tətbiq edilərkən məhsul vahidinin maya dəyəri texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalının həcminə bölünməsi ilə səciyyələnir:

- Normativ üsul
- ✓ Xərclərin toplanılması üsulu
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu

465. Kombinəlaşdırılmış üsul:

- ✓ Kalkulyasiya etmənin üsullarının hər birinin tətbiqini qeyri-mümkün olduğu yaxud maya dəyərinin real hesablanması təmin etmədiyi şəraitdə bir neçə üsulun üzvi əlaqələndirilməsini nəzərdə tutur
- Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə tətbiq edilir
- Texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalının həcminə bölünməsi ilə səciyyələnir
- Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsalı həcminə bölünməsinə nəzərdə tutur
- Xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələr olan sahələrdə tətbiq olunur

466. Birbaşa hesablamalar üsulu:

- Xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələr olan sahələrdə tətbiq olunur
- Kimya, Metallurgiya və digər sahələrdə tətbiq olunur
- Bir texnoloji prosesdə məhsulun müxtəlif növlərinin istehsalı baş verdiyi sahələrdə tətbiq edilir
- Texnoloji dövriyyənin mərhələləri üzrə xərclərin toplanılmasının və alınan kəmiyyətin məhsul istehsalına həcminə bölünməsi ilə səciyyələnir
- ✓ Bütün xərclərin faktiki məhsul istehsalı həcminə bölünməsinə nəzərdə tutur

467. Xərclərin məcmusu uçotu:

- ✓ Həmcins məhsul növləri üzrə təşkil edilir
- Doğru cavab yoxdur
- Mənfəətin məhsul istehsalına həcminə bölünməsi üzrə təşkil edilir
- İstehsal və tədavül xərclərinin toplama uçotu üzrə təşkil edilir
- Həmcins olmayan məhsul növləri üzrə təşkil edilir

468. Bu üsulun tətbiq olunduğu sahələrdə xərclərin uçotu obyektə həmcins əmtəələrdə və xərclərin uçotu normativ metodla təşkil edilir:

- ✓ Normativ üsul
- Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu
- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Xərclərin toplanılması üsulu

469. Natural vahidlərə aiddir:

- $1m^3$ (taxta və s)
- Heç biri
- ✓ kq

- 1 cüt (ayaqqabı)
- Güc

470. Natural vahidlərə aiddir:

- Məhsuldarlıq
- ✓ ton
- 100 şərti (bina və s)
- 100% bərkliyə malik olan elementlər
- Güc

471. Natural vahidlərə aiddir:

- ✓ Ədəd
- Heç biri
- 1m³ (taxta və s)
- 1 cüt (ayaqqabı və s)
- Güc

472. İqtisadi əlamətlərə görə tədavül xərcləri aşağıdakı kimi təsnifləşdirilir:

- şərti-sabit və şərti-dəyişən xərclər
- doğru cavab yoxdur
- istehsal və istehlak xərcləri
- ✓ əlavə və xalis xərclər
- birbaşa və sabit xərclər

473. Tədavül xərcləri özündə aşağıdakı xərc növünü birləşdirir

- ticarət prosesində istifadə olunana materialların dəyəri
- digər xərclər (kredit faizləri, tara üzrə xərclər, kadrların hazırlığı və s.)
- ✓ sadalanan bütün variantlar doğrudur
- malların satışı, saxlanması, nəql edilməsində mal itkiləri
- xalq təsərrüfatı sahələrinin ticarətə göstərdiyi xidmətlərin ödənilməsi

474. Tədavül xərcləri hansı məsrəfləri əks etdirir:

- ✓ əmək, maddi və maliyyə
- düzgün cavab yoxdur
- əmək
- maddi
- maliyyə

475. Aşağıdakılardan hansı natural vahidlər ola bilər:

- Ədəd
- ✓ hamısı
- m²
- Kq
- Ton

476. Natural vahidlərə aid deyil:

- ədəd
- ✓ məhsuldarlıq
- m²
- kq
- ton

477. Natural vahidlərə aiddir:

- Güc
- 100% bərkliyə malik olan elementlər (spirt və s)
- müəyyən tərkibli elementlər (gübrələr və s)
- √ m²
- məhsuldarlıq

478. əgər tədavül xərcləri aşağıdırsa:

- istehsal xərcləri yüksəkdir
- əldə olunan gəlir də aşağıdır
- √ əldə olunan gəlir yüksəkdir
- istehsal xərcləri də aşağıdır
- nəqliyyat xərcləri aşağıdır

479. Tədavül xərclərinin səviyyəsi:

- malların satışı üzrə istehsal həcmi ifadə edir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərcləri göstərir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərin göstəricisidir
- √ ticarət müəssisələri və təşkilatların işinin keyfiyyət göstəricisidir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə xərclərdir

480. Şərti-sabit xərclər:

- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- √ mal dövriyyəsinin dəyişməsindən asılı olmayan xərclərdir
- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

481. Şərti-dəyişən xərclər:

- ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- √ mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir

482. Ümumi xərclər:

- malların satışı, onların uçotu və idarə heyətinin saxlanması ilə əlaqədar xərclərdir
- mal dövriyyəsinin həcmindən asılı olan xərclərdir
- √ ticarət və kommersiya təşkilatlarına, müəssisələrinə aid olan xərclərdir
- fəaliyyətin hər bir sahəsinə aid olan bilavasitə (birbaşa) xərclərdir
- tədavül sferasında istehsal prosesinin davam etməsi və başa çatması ilə bağlı xərclərdir

483. Bu üsulun tətbiq olunduğu sahələrdə məhsullar əsas, yanan və tullantılara ayrılır:

- Kombinəlaşdırılmış üsul
- Birbaşa hesablamalar üsulu
- Xərclərin mütənasib bölüşdürülməsi üsulu
- Normativ üsul
- √ Xərclərin yanan məhsullara aid edilməsi üsulu

484. Reklam üzrə xərclərə aid deyil:

- eskizlərin hazırlanması xərcləri
- vitrinlərin tərtibatı xərcləri
- işıqlı reklam xərcləri

- orijinal qablaşdırma xərcləri
 - ✓ məhsulların daşınması xərcləri
- 485.** İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:
- Ardıcılıq
 - Texnoloji
 - Heç biri
 - Təkrarlanan
 - ✓ Normativ
- 486.** İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan aşağıdakı hansı metod tətbiq edilə bilər:
- Kalkulyasiya
 - ✓ Mərhələ
 - İstehlak
 - İstehsal
 - Offerta
- 487.** İstehsal texnologiyası, onun təşkili, buraxılan məhsulun xüsusiyyətləri xərclərin uçotunun və maya dəyərinin kalkulyasiyasının müxtəlif metodlarının əlaqələndirilməsinin tələb edir. Bu baxımdan hansı metod tətbiq edilə bilər:
- Offerta
 - Plan
 - layihə
 - ✓ Sifariş
 - Təklif
- 488.** Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:
- m²
 - Pa (Paskal)
 - ✓ 100 şərti (konserv, banka və başqaları)
 - C (coul)
 - Heç biri
- 489.** Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:
- kq
 - m²
 - KVT
 - ton
 - ✓ 1m³ (taxta və başqa bu kimi elementlər)
- 490.** Şərti natural vahidlərə aid ola bilər:
- Güc
 - Heç biri
 - ✓ 1 cüt (ayaqqabı və s)
 - Ədəd
 - kq
- 491.** Tədavül xərclərinin planlaşdırılması metodları hansılardır
- analitik-sorğu, ekspert-iqtisadi
 - analitik- statistik, texniki – ekspert
 - ✓ texniki - iqtisadi, iqtisadi - statistik
 - texniki - statistik, iqtisadi

- analitik – texniki, iqtisadi – texniki

492. Tədavül xərclərinin səviyyəsinin artırılmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir:

- √ mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- nəqli qeyri-səmərəli hazırlanması
- yükləmə-boşaltma işlərinin qeyri – səmərəli hazırlanması
- mal ehtiyatlarının artırılması
- mal dövriyyəsi üzrə planın yerinə yetirilməməsi

493. Tədavül xərclərinin səviyyəsinin azalmasına təsir edən amillərdən hansı yanlış göstərilmişdir:

- mal dövriyyəsi planının yerinə yetirilməsi
- əməyin məhsuldarlığının artırılması
- √ işçilərin yüsək əmək haqqı
- mal ehtiyatlarının azalması, qeyri məhsuldar xərclərin və itkilərin ləğvi
- malların satışı və saxlanılmasında mütərəqqi üsullardan istifadə olunması

494. Tədavül xərclərinə təsir göstərən amillər qrupunu seçin:

- malların istehsalı və satışı ilə bağlı amillər
- bütün cavablar doğrudur
- malların istehsalı və nəqli ilə bağlı amillər
- √ malların istehsalı, nəqli və satışı ilə bağlı amillər
- malların nəqli və satışı ilə bağlı amillər

495. İstehsal xərclərinin məcmu uçotunun tətbiqi xərclərin sistemləşdirilməsi

- Yarım fabrikat və tam fabrikat variantları vasitəsilə aparılır
- √ Yarım fabrikat və qeyri- yarım fabrikat variantları vasitəsilə aparılır
- Yarım fabrikat variantı vasitəsilə aparılır
- Qeyri – yarım fabrikat variantı vasitəsilə aparılır
- Tam fabrikat variantı vasitəsilə aparılır

496. Bildiyimiz kimi müəyyən metodlar vasitəsi ilə kalkulyasiya sisteminə təsir göstərilir. Bu metodlarla yanaşı hansı faktor vasitəsilə kalkulyasiya sisteminə təsir göstərilə bilər:

- Tədavül xərclərinin məcmu uçotu
- Doğru cavab yoxdur
- Xərclərin normativ uçotu
- İstehsala xərclərinin kalkulyasiya vahidləri ilə əsaslandırılması
- √ İstehsal xərclərinin məcmu uçotu

497. Bu metodun tətbiqi sferası ehtiyat hissələrinin, detalların, sanitariya - texniki avadanlığın və s istehsalı ilə məhdudlaşır:

- Proses
- √ Məmulat
- Sifariş
- Mərhələ
- Normativ

498. Bu metodda xərclərin uçotu obyektə eyni zamanda kalkulyasiya obyektidir

- Sifariş
- √ Məmulat
- Proses
- Normativ
- Mərhələ

499. Kütləvi istehsal sahələrində konkret məhsul növləri üzrə xərclərin ümumiləşdirilməsinə əsaslanır:

- Sifariş metodu
- √ Məmulat metodu
- Proses metodu
- Normativ metod
- Mərhələ metodu

500. Bu metoddan əsasən hasilədar sənayedə və energetikada istifadə olunur:

- √ Proses
- Normativ
- Mərhələ
- Sifariş
- Məmulat